

Adolygu ac Ymestyn

Geirfa

rhaglen(ni) – programme(s)

benthyg – to borrow

cusanu – to kiss

marchogaeth – to ride (a horse)

sgrechian – to scream

marw – to die

ar ôl – after

cawn ni weld – we'll see

dewch gyda fi – come with me

tu fas – outside

yn y wlad – in the country

aelod(au) – member(s)

dibyn(nau) – precipice(s), steep cliff(s)

peth(au) – thing(s)

Syniad da!

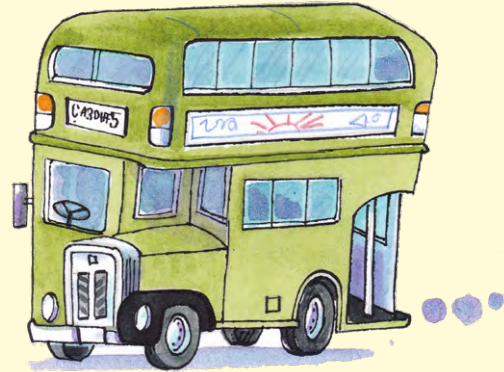
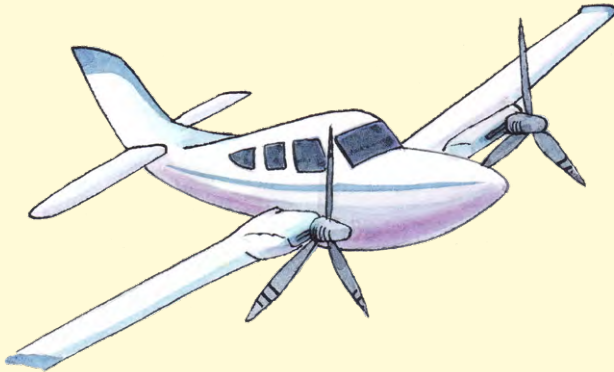
Gwyllo S4C

Dych chi'n edrych ar Cyw gyda'r plant. Ond mae rhaglenni ardderchog i'r teulu ar S4C hefyd. *Watching Welsh programmes will help develop your vocabulary and listening skills, and you can switch on subtitles in Welsh or English when things get difficult. S4C's Clic catch-up TV service has a section for Welsh learners, featuring series about learning Welsh such as laith ar Daith as well as popular programmes such as Heno which use simpler forms of Welsh.* Beth am wyllo S4C heddiw?

<https://www.s4c.cymru/clic/Categories/26>

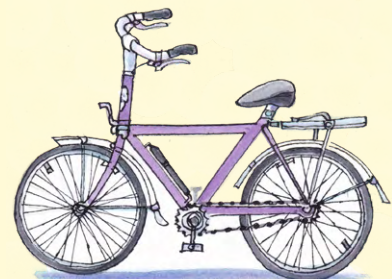
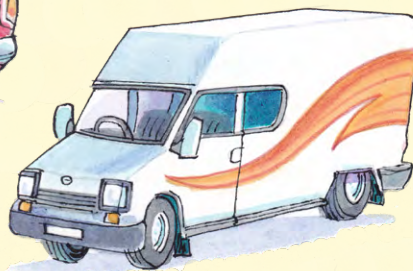
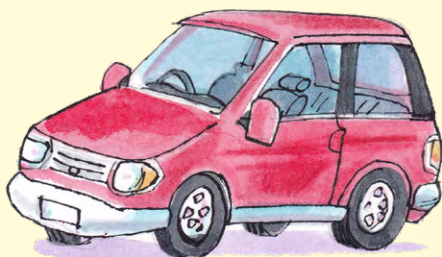
Cân: Dinas Caerdydd gan (by) Mynediad am Ddim

- 1 Dewch gyda ni i ddinas Caerdydd X3
I weld y Maer a'r Faeres
- 2 Mynd mewn bws i ddinas Caerdydd X3
I weld y Maer a'r Faeres
- 3 Mynd mewn car i ddinas Caerdydd X3
I weld y Maer a'r Faeres
- 4 Mynd ar gefn beic i ddinas Caerdydd X3
I weld y Maer a'r Faeres
- 5 Mynd mewn fan i ddinas Caerdydd X3
I weld y Maer a'r Faeres
- 6 Mynd mewn awyren i ddinas Caerdydd x3
I weld y Maer a'r Faeres

*Come with us to Cardiff city
To see the Mayor and Mayoress
Going in a bus to Cardiff city
To see the Mayor and Mayoress
Going in a car to Cardiff city
To see the Mayor and Mayoress
Going on a bike to Cardiff city
To see the Mayor and Mayoress
Going in a van to Cardiff city
To see the Mayor and Mayoress
Going in an aeroplane to Cardiff city
To see the Mayor and Mayoress*

*From **Hwyl Wrth Ganu** by Mynediad am Ddim (Sain, 2003). Available to buy from www.sainwales.com, i-tunes and Amazon Music.*

Stori Eira Wen Rhan 2

Aeth y Frenhines i edrych am Eira Wen. Ffeindiodd hi'r tŷ bach twt a gweld Eira Wen yn y gegin.

"Helo cariad," meddai'r Frenhines.

"Helo, pwy dych chi?" meddai Eira Wen.

"Hen wraig fach dw i. Mae afalau gyda fi. Afalau coch hyfryd. Wyt ti eisiau afal?"

"Dim diolch."

"Afal coch hyfryd... mmm.

Bendigedig."

"O iawn. Diolch yn fawr."

Bwytodd Eira Wen damaid bach o'r afal. Wedyn, cwmpodd hi i'r llawr.

"Ha ha! Mae hi wedi marw!"

sgrechiodd y Frenhines. "Nawr, fi yw'r harddaf yn y byd!"

Roedd y saith corrach yn cerdded adref. Gwelon nhw'r Frenhines yn rhedeg i ffwrdd o'r tŷ bach twt. Rhedon nhw ar ôl y Frenhines yn gyflym.

Wedyn, cwmpodd y Frenhines dros y dibyn.

Yn y tŷ bach twt, roedd Eira Wen ar y llawr yn y gegin. Doedd hi ddim yn symud. Roedd y saith corrach yn drist iawn. Gwnaethon nhw wely i Eira Wen yn y goedwig. Ro'n nhw'n rhoi blodau i Eira Wen bob dydd.

Un diwrnod, roedd tywysog yn marchogaeth yn y goedwig. Gwelodd e Eira Wen yn y gwely. Cwmpodd e mewn cariad gyda hi. Cusanodd e Eira Wen ... a dihunodd hi!

"Mae hi'n fyw!" meddai'r saith corrach. Ro'n nhw'n hapus iawn.

Rhoiodd Eira Wen gwtsh mawr i'r saith corrach. Wedyn, aeth hi gyda'r tywysog i'r palas. Roedd pawb yn hapus.

Sgwrs 1

Plentyn: Mam-gu, beth o't ti'n hoffi wneud pan o't ti'n blentyn?

Mam-gu: Wel, ro'n i'n byw yn y wlad. Ro'n i'n hoffi chwarae gyda'r ci. Ro'n i'n hoffi darllen hefyd.

Plentyn: Beth am gemau ar y cyfrifiadur a'r ffôn?

Mam-gu: Doedd dim cyfrifiadur gyda fi. Doedd dim ffôn gyda fi chwaith.

Plentyn: Dyna ofnadwy! Dim cyfrifiadur! Dim ffôn!

Mam-gu: Ro'n i'n hapus iawn. Doedd pethau ddim yn ofnadwy! Roedd ffrindiau da gyda fi. Ro'n ni'n cael hwyl. Ond, dw i'n hoffi chwarae gemau gyda ti.

Plentyn: Dw i'n gwybod. Rwyd ti'n chwarae gêm y ceir yn dda! Beth am gêm nawr?

Mam-gu: Syniad da.

Plentyn: Dw i'n mynd i ennill heddiw.

Mam-gu: Hmm, cawn ni weld!

Ymarfer wedi

Wyt ti wedi yfed y llaeth?
Wyt ti wedi gorffen y llaeth?
Wyt ti wedi darllen y llyfr?
Wyt ti wedi gorffen y llyfr?

Wyt ti wedi gwneud y gwaith cartref?
Wyt ti wedi gorffen y gwaith cartref?
Wyt ti wedi blino?

Gyda'ch partner, *think of four other useful questions to ask your child / children using wedi.*

- 1
- 2
- 3
- 4

Rhifau, Amser ac Arian

Geirfa

amserlen(ni) – *timetable(s)*

meithrinfa (meithrinfeydd)
– *nursery (nurseries)*

dewis – *to choose*

cyn bo hir – *soon*

Gwela i chi yfory – *See you tomorrow*

dim ond – *only*

Syniad da!

Dysgu eich plentyn i ddweud yr amser *Teaching your child to tell the time*

It is common practice to establish routines with children, and this often includes time limits.

Nawr dych chi'n gallu dweud yr amser yn Gymraeg, why not teach your child to tell the time yn Gymraeg hefyd? And practise your Cymraeg when you are setting your time limits, e.e. ugain munud ar y cyfrifiadur heno.

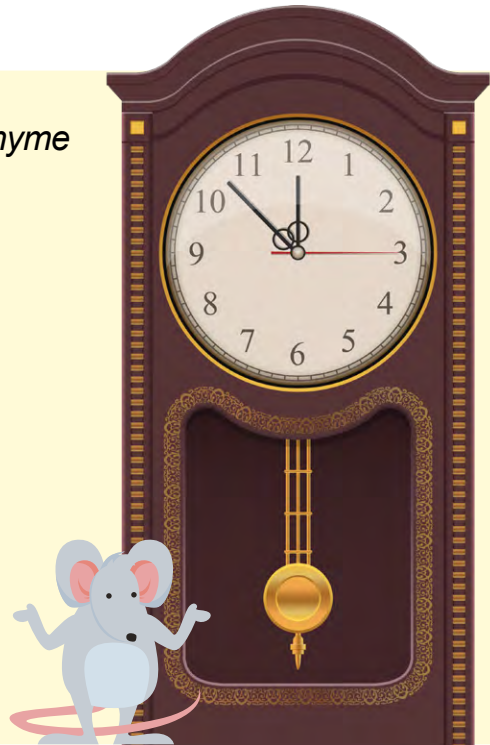
Cân: Hicori dicori doc

This Welsh version of the popular English nursery rhyme is a great way to practise numbers with your child.

Hicori dicori doc,	<i>Hickory dickory dock,</i>
Llygoden lan y cloc,	<i>A mouse up the clock,</i>
Mae'n taro tri	<i>It strikes three</i>
I lawr â hi	<i>Down she goes</i>
Hicori dicori doc	<i>Hickory dickory dock.</i>

**Listen here to a recording made by
Llyfrgelloedd Abertawe:**

<https://audioboom.com/posts/783785-10-hicori-dicori-doc>

Ymarfer

Gyda'ch partner, *take turns to fill in the gaps, ask the questions and respond.*

?

Ateb

Mam / Dad, gaf i'r car yma?
Dim ond ugain punt yw e.

✗ Na chei, mae e'n rhy ddrud.

Mam/Dad, gaf i'r trê'n yma?
Dim ond (£10) _____ yw e.

✓ Cei, dyw e ddim yn rhy ddrud.

Mam/Dad, gaf i'r beic yma?
Dim ond can punt yw e.

✗ Na chei, mae e'n rhy ddrud.

Mam/ Dad, gaf i'r llyfr lliwio yma?
Dim ond (£2) _____ e.

✓ _____

Mam/ Dad, gaf i hufen iâ?
Dim ond (£3.50) _____ yw e.

✗ _____

Sgwrs ar y ffôn

Llyfrgellydd: Prynawn da, Llyfrgell Abercastell. Gaf i helpu?

Cwsmer: Prynawn da. Dw i eisiau help, plis. Dw i eisiau benthyc llyfrau Cymraeg i'r plant.

Llyfrgellydd: Dych chi'n aelodau?

Cwsmer: Ydyn. Dw i a'r plant yn aelodau. Owens yw'r enw. Dyma'r rhif: tri pedwar pump chwech wyth dau.

Llyfrgellydd: Iawn, diolch. Wel, dw i'n gallu dewis llyfrau i chi. Wedyn, dych chi'n gallu casglu'r llyfrau heddiw neu fory.

Cwsmer: Faint o'r gloch dych chi'n cau?

Llyfrgellydd: 'Dyn ni'n cau am bump o'r gloch.

Cwsmer: Iawn... wel, mae hi'n bum munud i bump nawr felly dw i ddim yn gallu dod heddiw ond dw i'n gallu dod yfory.

Llyfrgellydd: Da iawn... wel, beth am y llyfrau? Faint yw oed y plant?

Cwsmer: Mae Cai'n bedair ac mae Cadi'n wyth oed.

Llyfrgellydd: Beth am Y Gryffalo yn Gymraeg i Cai?

Cwsmer: Hyfryd. Llyfr da i Cai.

Llyfrgellydd: Nawr, plentyn wyth oed... ydy hi'n hoffi darllen?

Cwsmer: Ydy. Mae hi'n darllen nofelau.

Llyfrgellydd: Beth am *Na Nel Wps*? Mae plant wyth oed yn hoffi nofelau *Na Nel*.

Cwsmer: Diolch yn fawr, dewis da.

Llyfrgellydd: Rhywbeth arall?

Cwsmer: Nofel i fi, plis. Dw i eisiau rhywbeth i ddarllen yn y bath.

Llyfrgellydd: Iawn. Mae llyfr newydd Bethan Gwanas yma.

Cwsmer: Da iawn, dw i'n hoffi llyfrau Bethan Gwanas. Diolch yn fawr.

Llyfrgellydd: Hwyl! Gwela i chi yfory.

Meithrinfa'r Mwnci Melyn

Amserlen Macsen (grŵp 2-3 oed)

Amser	Gweithgaredd
08:15	cyrraedd
09:00	
09:30	Canu a dawnsio
10:30	Chwarae tu fas
12:15	
12:45	Amser stori
13:15	
15:15	Amser te
15:45	Celf a chreffft
16:45	Mynd adre

Atebwch y cwestiynau *in full sentences*, e.e.

Faint o'r gloch mae Macsen yn cyrraedd Meithrinfa'r Mwnci Melyn?

Mae Macsen yn cyrraedd am chwarter wedi wyth

1. Faint o'r gloch mae Macsen yn cael brecwast?

.....

2. Beth mae Macsen yn wneud am hanner awr wedi naw?

.....

3. Faint o'r gloch mae Macsen yn cael cinio?

.....

4. Beth mae Macsen yn wneud am chwarter wedi un?

.....

5. Faint o'r gloch mae Macsen yn mynd adre?

.....

Bydd hi'n braf yfory

Geirfa

cot law (cotiau glaw) – *raincoat(s)*

het haul (hetiau haul) – *sunhat(s)*

bydd angen – *you will need*

dyna drueni – *what a shame*

eli haul – *suncream*

gwarcheidwad (gwarcheidwaid)
– *guardian(s)*

nodyn (nodiadau) – *note(s)*

siomedig – *disappointed, disappointing*

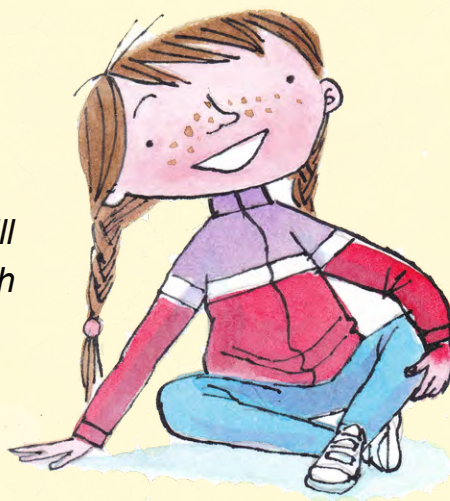
Syniad da!

Siarad Cymraeg *outside the classroom*

By now, you have learnt lots of Welsh words and have the ability to converse in Welsh about various topics. But, the only way to become a fluent Welsh speaker is to speak Welsh as often as possible.

Don't worry about making mistakes – the important thing is to give it a go. If you don't have friends or family who speak Welsh, why not start a sgwrs yn Gymraeg with your child's teacher or carer? They'll be thrilled that you're making the effort to support your child through Welsh medium education and will be happy to help you. If you're too nervous to switch to Welsh, you can start throwing in a few Welsh phrases and build up gradually to whole sentences before eventually having whole conversations yn Gymraeg. Ewch amdani! Go for it!

Cân: Gee ceffyl bach

This popular nursery rhyme is great fun to sing with young children as it's a 'falling down' song with movements. This video produced by Denbighshire Book Trust shows how it's done!

 <https://www.youtube.com/watch?v=ia9lh1aiZY>

Gee ceffyl bach yn cario ni'n dau
Dros y mynydd i hela cnau
Dŵr yn yr afon a'r cerrig yn slic
Cwympon ni'n dau, wel dyna'i chi dric!

*Gee up little horse, carrying us both
Over the mountain to collect nuts
Water in the river and slippery stones
We both fell in, well what a trick!*

Sgwrs 1

Rhiant: Helo cariad, sut oedd yr ysgol?

Plentyn: Grêt! Mae trip ysgol yr wythnos nesa.

Rhiant: O, dyna neis. Fydd pawb yn mynd?

Plentyn: Dim ond blwyddyn un.

Rhiant: Ble bydd y trip?

Plentyn: Sain Ffagan.

Rhiant: Pryd?

Plentyn: Dw i ddim yn cofio ond mae llythyr yn y bag. Dw i'n methu aros!

Nodyn i Rieni / Gwarcheidwaid,

Bydd Blwyddyn I yn mynd i Sain Ffagan
dydd Gwener 25 Medi.

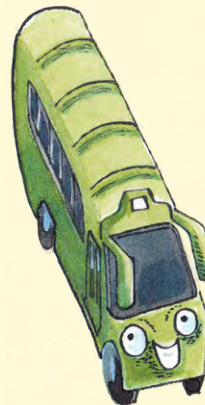
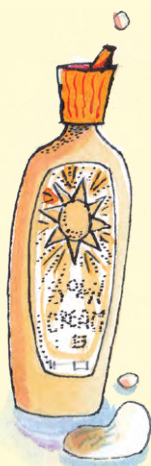
Bydd y bus yn gadael yr ysgol am 9:30.

Bydd angen:

- brechdanau a dŵr
- het haul
- eli haul
- cot law
- dwy bunt i brynu hufen iâ

Look at the pictures below. Put a ✓ next to all items that should be taken
on the trip and a ✗ next to all unnecessary items.

Sgwrs 2

Rhiant 1: Helo, sut wyt ti?

Rhiant 2: lawn diolch, sut wyt ti?

Rhiant 1: lawn, ond mae newyddion drwg gyda fi. Sori, ond fydd Gwenllian ddim yn gallu dod i barti Noa fory.

Rhiant 2: O, dyna drueni. Bydd Noa yn siomedig. Beth sy'n bod?

Rhiant 1: Mae gwres arni hi, a dyw hi ddim eisiau bwyta. Bydd hi'n aros gartre yfory.

Rhiant 2: O, Gwenllian fach. Gobeithio bydd amser tawel ar y sofffa yn help.

Rhiant 1: Gobeithio.

Rhiant 2: Wel, diolch am ffonio.

Rhiant 1: Dim problem. Hwyl!

Rhiant 2: Hwyl!

Bydda i'n mynd

Geirfa

rhwgell(oedd) – freezer(s)

ymarfer – practice

rhoi – to give

Bant â ni! – Off we go!

Brysiwch! – Hurry up (plural)

celf a chrefft – arts and crafts

Dere! – Come on! (singular)

Siapa hi! – Shape up! Move it!

Y flwyddyn nesa – Next year

Syniad da!

Yr Eisteddfod

The Eisteddfod is an ancient Welsh tradition, dating back to the 12th century when Yr Arglwydd Rhys staged the first Eisteddfod at Cardigan castle, where chairs were awarded to the best poet and musician. Chairs are still given to poets at Eisteddfodau, but many other competitions are held too, such as singing, recitation, dancing (traditional and modern) and even cooking.

Three large Eisteddfodau are held every year in Wales: The National Eisteddfod, the Urdd Eisteddfod (for children and young adults) and the Llangollen International Eisteddfod. Most Welsh-medium schools compete in the Urdd Eisteddfod and have to get through local rounds: Eisteddfod Cylch neu Gylch (local) and Eisteddfod Sir (County) to reach the main event. Many smaller Eisteddfodau are held in towns and villages throughout Wales, which provide great opportunities for budding singers, actors and musicians to perform in front of an audience. Your child's school might have a St David's Day Eisteddfod, which is also an opportunity to look cute in national costume!

Both the Urdd and National Eisteddfod are held on a Maes (field) with stalls, performances, exhibitions and activities all day. You don't have to take part in any competitions to visit these Eisteddfodau, and you don't have to be able to speak Welsh – although the Maes is a perfect place to practise your Cymraeg!

For more information on how you and your family can enjoy the Urdd and National Eisteddfod, visit

<https://www.urdd.cymru/en/eisteddfod/>

<https://eisteddfod.cymru/>

Details of local Eisteddfodau can be found here: http://smala.net/steddfota/?page_id=285

Cân: Hen Fenyw Fach Cydweli

This lively song is a popular choice in Alaw Werin (Folk tune) singing competitions at the Eisteddfod.

Hen Fenyw Fach Cydweli
Yn gwerthu losin du
Yn rhifo deg am ddimau
Ond un ar ddeg i mi!

*Little old lady of Kidwelly
Selling black sweets
Counting ten for a halfpenny
But eleven for me!*

Mae llawer o fersiynau hyfryd o'r gân ar youtube:

<https://bit.ly/2U3BPGu>

Sgwrs 1

Yn yr ysgol

Plentyn: Mrs Jones, beth fydd yr ysgol yn wneud yn yr Eisteddfod?

Mrs Jones: Byddwn ni'n gwneud y côr a'r gân actol.

Plentyn: O, dw i eisiau bod yn y côr.

Mrs Jones: Wel, mae'n ddrwg gyda fi ond dyw Blwyddyn Pedwar ddim yn y côr, dim ond Blwyddyn Pump a Chwech.

Plentyn: O, dyna drueni.

Mrs Jones: Paid â phoeni, byddi di'n gallu canu yn y côr y flwyddyn nesa. Beth am wneud rhywbeth arall eleni? Beth am wneud cystadleuaeth Celf a Chreffft?

Plentyn: Syniad da. Dw i'n hoffi Celf a Chreffft. Diolch Mrs Jones.

* cân actol *A short musical play, which is a competition at the Urdd Eisteddfod*

Ymarfer - Ymatebion

Gyda'ch partner, *take turns to ask the questions, respond and fill the gaps.*
Then, *replace the underlined words with other words that you know.*

Fyddi di'n <u>coginio</u> heno?	✓	Bydda, dw i'n hoffi <u>coginio</u> .
Fyddi di'n <u>nofio</u> yfory?	✗	Na fydda, dw i ddim yn hoffi <u>nofio</u> .
Fydd hi'n <u>garddio</u> yfory?	✗	Na fydd, dyw hi ddim yn hoffi <u>garddio</u> .
Fydd e'n <u>smwddio</u> heno?	✗	_____
Fyddan nhw'n <u>darllen</u> heno?	✓	_____
Fydd y plant yn <u>tacluso</u> heno?	✗	_____

Dysgwch nawr:

Fydda i yn y tîm?	Byddi, wrth gwrs.
Fydda i yn y sioe?	Na fyddi, y flwyddyn nesa.
Fyddwn ni'n cystadlu?	Byddwch, yn y côr.
Fyddwn ni'n cael crempogau heddiw?	Na fyddwch, dydd Sadwrn.

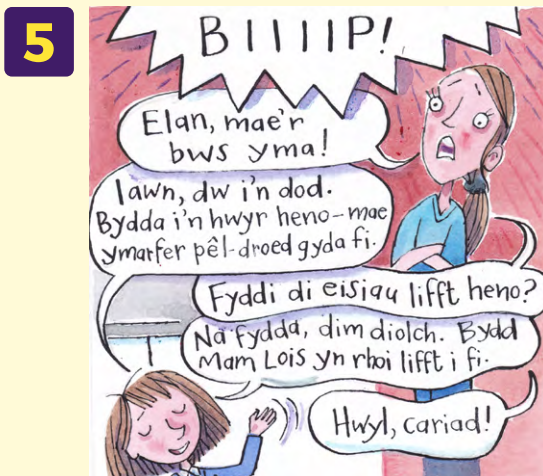
Llongau Rhyfel

Beth fyddwn ni'n wneud dydd Sadwrn? Fyddwn ni'n...?

✓ Byddwn / ✗ Na fyddwn

mynd i weld Mam-gu a Tad-cu	mynd i nofio	chwarae pêl-droed	coginio
mynd i'r sinema	chwarae rygbi	mynd i fowlio deg	siopa
mynd i'r llyfrgell	gwneud gwaith cartref	mynd i'r parc	chwarae yn yr ardd
gwneud celf a chrefft	codi'n hwyr	mynd am dro	mynd i'r caffi

Yn y bore – Mam, Dad, Osian (10 oed) ac Elan (14 oed)

Translate the phrases below. Try not to look at the comic strip.

1. We'll be late
2. I'm in the bathroom
3. I haven't had breakfast
4. The bus will be here soon
5. I'll be late tonight
6. I'll be able to pick up Osian

Fy

Geirfa

grŵp (grwpiau) – group(s)

croeso cynnes – warm welcome

cyfnod mamolaeth – maternity leave

cyfryngau cymdeithasol – social media

gwely cynnar – an early night

Syniad da!

Cyfryngau Cymdeithasol

These days, most of us use some kind of cyfryngau cymdeithasol to keep in touch with ffrindiau a'r teulu or to get the latest information about current affairs and celebrities. But why not use them yn Gymraeg? Mudiad Meithrin, Mentrau Iaith a'r Urdd share information regularly (yn Gymraeg ac yn Saesneg) through cyfryngau cymdeithasol, and your child's school or nursery probably does too. As well as getting the latest information about gweithgareddau Cymraeg for your teulu, reading a little bit of Welsh every day will improve your vocabulary and many social media accounts have been set up to support Welsh learners. You can also make ffrindiau newydd and create new on-line networks with people who share your interests and your passion for Cymraeg. Ewch amdani! Here are some suggestions to get you started:

@learncymraeg

@MudiadMeithrin

@urdd

@cymraeg

@SerenaSbarc

@DailyWelshWords

@S4CDysguCymraeg

@criwCYW

@mentrauiath

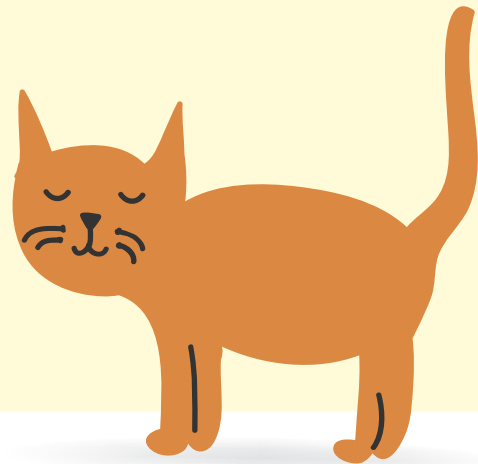
Cofiwch, you can also use other platforms such as Facebook and Instagram to follow pobl, pethau a grwpiau yn Gymraeg.

Cân: Fy Ngafr, Fy Nghath

Why not practise the treigladd trwynol with this song from Ffrindiau'r Wyddor? You'll find this Resource on the Welsh Government's Hwb website (www.hwb.gov.wales)

Mae fy nghath yn gath fach dlos,
 My cat is a pretty little cat,
 Mae fy nghath yn hela'r nos,
 My cat hunts at night,
 Mae fy nghath ar y sofffa goch,
 My cat is on the red sofa,
 Yn llyfu fy nghoes, fy ngên a fy moch.
 Licking my leg, my chin and my cheek.

Sgwrs 1

Rhiant: Noa, mae Gethin eisiau chwarae gyda ti.

Noa: Dw i'n brysur.

Rhiant: Mae e eisiau chwarae gyda'r car coch.

Noa: Na, fy nghar i yw e.

Rhiant: Beth am y trê'n?

Noa: Na, fy nhrên i yw e.

Rhiant: Ydy e'n gallu chwarae gyda'tedi?

Noa: Nac ydy. Fy nhedi i yw e.

Rhiant: Iawn, dw i'n mynd i chwarae gyda Gethin. Dere 'ma Gethin bach. Wyt ti eisiau cwtsh?

Noa: Na, paid! Fy mrawd i yw e! Dw i eisiau chwarae gyda fe. Dw i ddim yn brysur nawr.

Rhiant: Da iawn Noa. Bachgen da.

Ymarfer - arddodiaid (prepositions)

Choose the correct arddodiaid to fill in the blanks. Then, write your own sentences using arddodiaid.

yn

dan

wrth

ar

Mae'r mat _____ y llawr.

Mae'r gadair _____ y bwrdd.

Mae'r teganau _____ y bocs.

Mae'r postmon _____ y drws.

1

.....

2

.....

3

.....

4

.....

Ymarfer - y treigladd trwynol

Work with your partner to fill in the blanks using the treigladd trwynol. Then, practise asking and responding to the questions.

Ble mae'r plant?

Mae fy mhlant i yn y car.

Ble mae'r car?

Mae fy _____ i yn y garej ar bwys y tŷ.

Ble mae'r tŷ?

Mae fy _____ i yn y pentref.

Ble mae'r pentref?

Mae fy _____ i ar bwys Llanilltud Fawr.

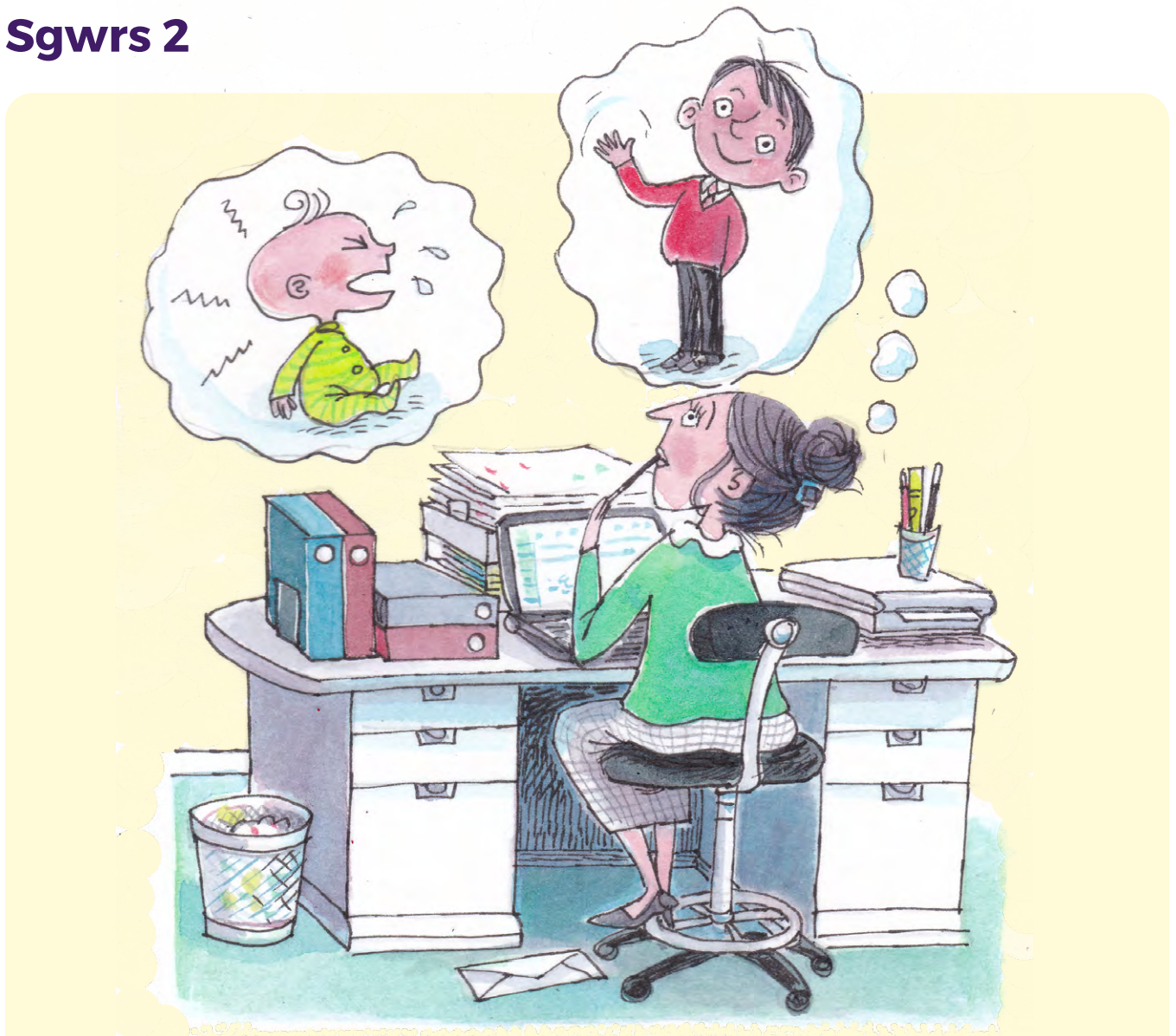
Ble mae Llanilltud Fawr?
[Bro Morgannwg]

Mae Llanilltud Fawr ym _____ .

Ble mae Bro Morgannwg?
[de Cymru]

Mae Bro Morgannwg yn _____ .

Sgwrs 2

Non: Helô, sut wyt ti Linda?

Linda: Iawn, ond wedi blino! Es i'n ôl i'r gwaith heddiw ar ôl fy nghyfnod mamolaeth.

Non: O, sut aeth hi?

Linda: Wel, roedd llawer o waith ar fy nesg ond ces i groeso cynnes ac roedd hi'n neis gweld pawb.

Non: Da iawn. Sut roedd y plant?

Linda: Roedd y plant yn iawn. Roedd Marged, y babi, yn crio tipyn bach yn y feithrinfa ond roedd

hi'n iawn yn y prynhawn. Mae Robin, fy mab, yn hoffi mynd i'r ysgol felly doedd dim problem.

Non: Wyt ti'n gwneud rhywbeth heno?

Linda: Nac ydw, diolch byth. Mae Beth, fy mhartner, yn coginio swper i ni. Wedyn, bath a gwely cynnar – i'r plant ac i fi!

Non: Syniad da. Hwyl nawr!

Linda: Hwyl!

Dy / Eich

Geirfa

braich (breichiau) – arm(s)

ceg(au) – mouth

coes(au) – leg(s)

llaw (dwyllo) – hand(s)

sedd(au/i) – seat(s)

ysgwydd(au) – shoulder(s)

***bola (boliau) – belly (bellies)**

llwyfan (llwyfannau) – stage(s)

poced(i) – pocket(s)

trwyn(au) – trwyn(au)

Mwynhewch! – Enjoy!

y blaen – the front

* Dych chi wedi gweld y gair **bol** (stomach) yn Uned 13, *but the word **bola** is usually used with young children in South Wales.*

Syniad da!

Tric a Chlic

Tric a Chlic is an innovative literacy scheme used in schools throughout Wales to teach young children to read and write yn Gymraeg. As well as traditional resources such as books and flash cards, Tric a Chlic has many interactive activities and games to engage young learners.

Dych chi hefyd yn gallu defnyddio Tric a Chlic gartref. A support pack for parents has been developed, as well as a free app.

Visit <https://peniarth.cymru/en/> for more information, or follow @TricaChlic on Facebook and Twitter.

Cân: Pen, ysgwyddau, coesau, traed.

This is the Welsh version of 'Heads, shoulders knees and toes', but we sing about slightly different body parts yn Gymraeg (see below). Your child will learn this song in Cylch or school.

Pen, ysgwyddau, coesau, traed, coesau, traed x2

Head, shoulders, legs, feet, legs, feet

Llygaid, clustiau, trwyn a cheg

Eyes, ears, nose and mouth

Pen, ysgwyddau, coesau, traed, coesau, traed

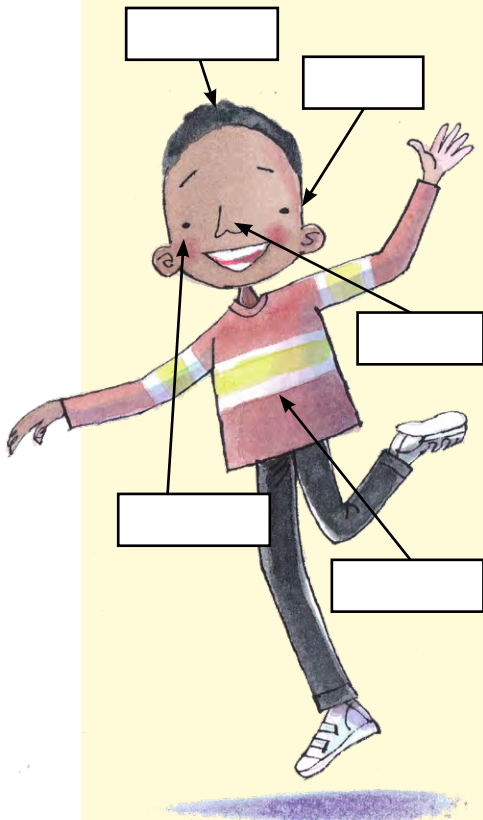
Here is the Caru Canu version of the song:

<https://www.youtube.com/watch?v=3RwgAYVntUg>

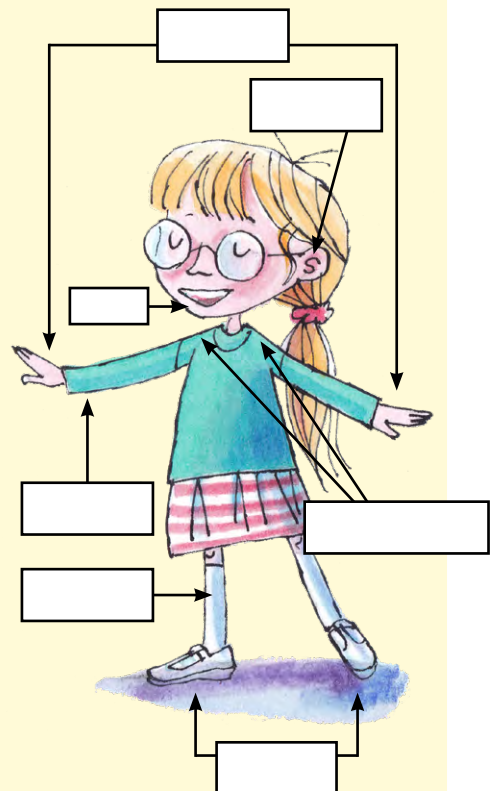
Tasg - Y Corff

Gyda'ch plentyn,
name the body parts yn Gymraeg. Most Welsh words for body parts are feminine nouns.

To help you learn which body parts are feminine and which are masculine, you will label the girl with the feminine nouns and the boy with the masculine nouns.

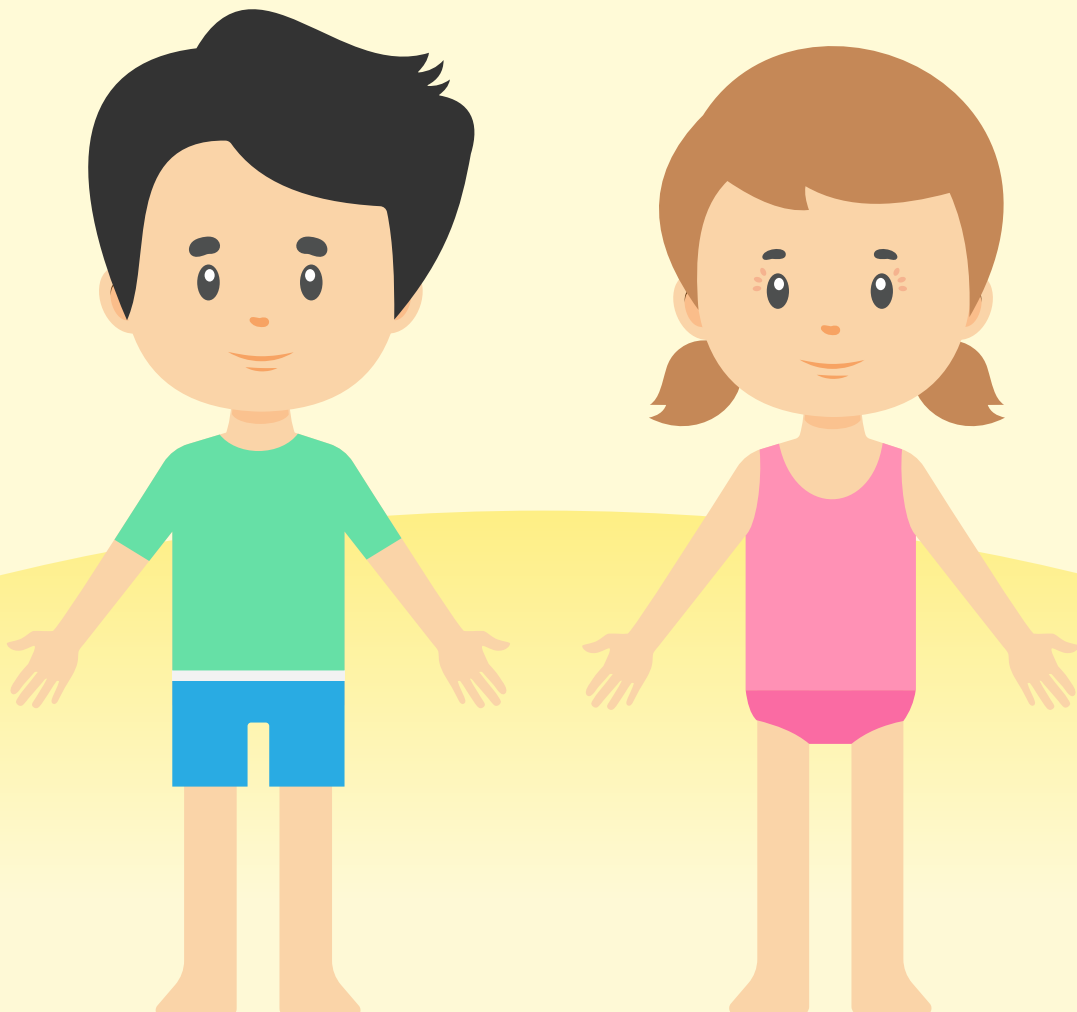
**You'll notice that most body parts have the -au plural ending, but remember that more than one 'llaw' is 'dwylo' and more than one 'troed' is 'traed'.*

Tasg - Y Corff

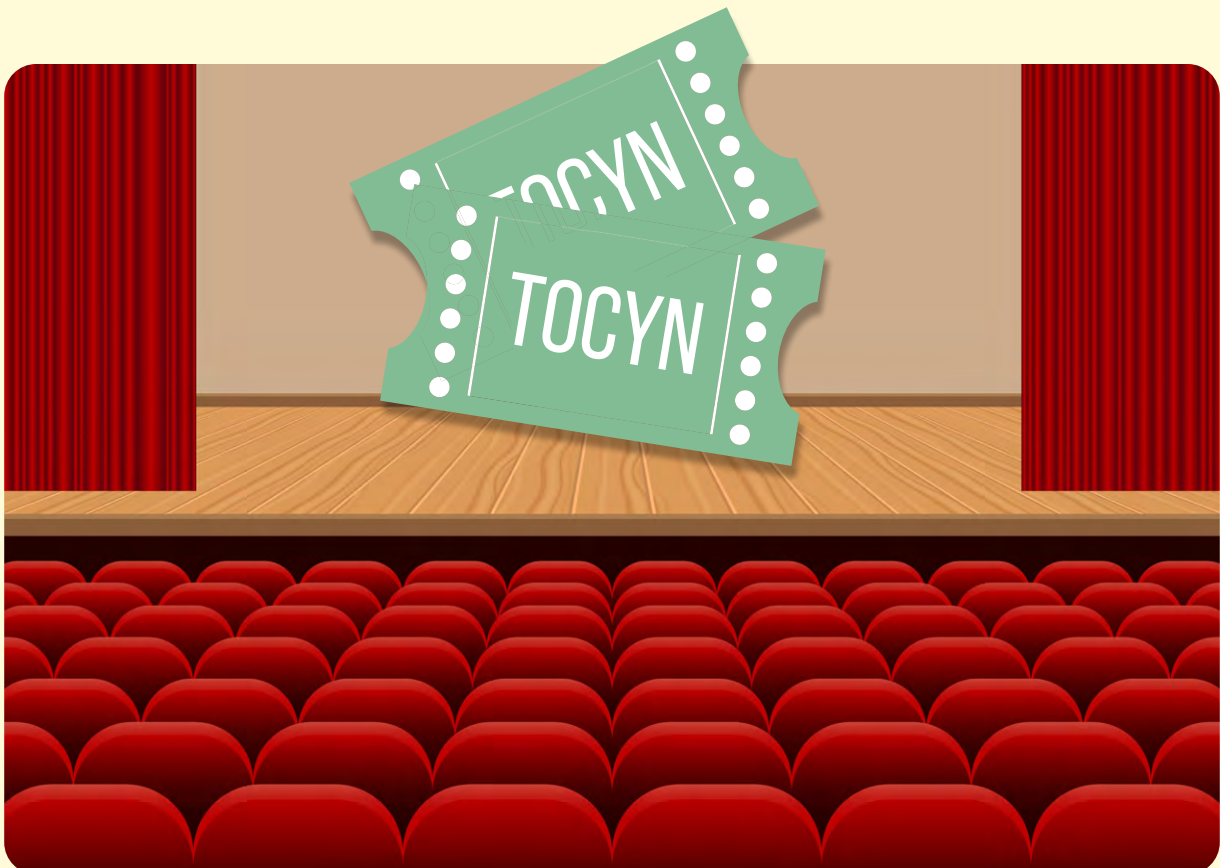
Gyda'ch partner, *practise asking and answering these questions, which use the treigladd meddal and treigladd trwynol. After some practice, try not to look at the answers when responding. You can also ask these questions to your child, to teach the body parts yn Gymraeg.*

Pen	Ble mae dy ben di?	Dyma fy mhen i.
Gwallt	Ble mae dy wallt di?	Dyma fy ngwallt i.
Trwyn	Ble mae dy drwyn di?	Dyma fy nhrwyn i.
Ceg	Ble mae dy geg di?	Dyma fy ngheg i.
Dannedd	Ble mae dy ddannedd di?	Dyma fy nannedd i.
Breichiau	Ble mae dy freichiau di?	Dyma fy mreichiau i.
Bola	Ble mae dy fola di?	Dyma fy mola i.
Coesau	Ble mae dy goesau?	Dyma fy nghoesau i.
Traed	Ble mae dy draed?	Dyma fy nhraed i.

Sgwrs – Yng nghyngerdd yr ysgol

- Athro:** Noswaith dda, croeso i'r cyngerdd. Gaf i eich tocyn chi os gwelwch chi'n dda?
- Rhiant:** Wrth gwrs ... o na, ble mae e? Dyw e ddim yn fy mag. O, dyma fe yn fy mhoced – diolch byth! Dyma chi.
- Athro:** Diolch yn fawr.
- Rhiant:** Ble dw i'n gallu eistedd? Oes lle yn y blaen, ar bwys y llwyfan?
- Athro:** Oes, mae un sedd yn y blaen.
- Rhiant:** Da iawn, dw i eisiau gweld fy mhlentyn yn dda. Mae hi'n caru canu!
- Athro:** Rhiant Ceri dych chi, ie?
- Rhiant:** Ie.
- Athro:** Wrth gwrs. Wel ydy, mae Ceri'n mwynhau canu ac mae hi'n gallu canu'n dda iawn. Mwynhewch y cyngerdd!
- Rhiant:** Diolch yn fawr.

Dewch yma!

Geirfa

padell(au) ffrio – *frying pan(s)*

powlen(ni) – *bowl(s)*

rysáit – *recipe*

cymysgu – *to mix*

ffrio – *to fry*

tylino – *to knead*

ychwanegu – *to add*

hyd at – *up to*

llond llwy de / llond llwy fwrdd
– *teaspoonful / tablespoonful*

blawd – *flour*

burum – *yeast*

cwpanaid (cwpaneidiau) – *cupful(s)*

lliaín (llieiniau) – *towel(s)*

olew olewydd – *olive oil*

siâp (siapiau) – *shapes*

sŵn (synau) – *noise(s)*

toes – *dough*

perylus – *dangerous*

syml – *simple*

Syniad da!

Coginio yn Gymraeg

Coginio is a great activity for children of all ages – despite the mess! As well as developing your child's life skills, coginio develops their understanding of nutrition and healthy eating, and may even encourage fussy eaters to try bwyd newydd!

The next time you cook with your child, why not do so yn Gymraeg? Use the commands learnt in Uned 21 to help and encourage your little one. You could also use a llyfr coginio Cymraeg for inspiration. Many llyfrau coginio Cymraeg have been published in recent years to cater for all tastes and abilities. Why not have a look in your local siop Gymraeg? Alternatively, visit: http://www.gwales.com/search_advanced/?sf_new_search=2&sf_category=WBD105&tsid=5

Cân: Golchi dwylo

*Before doing any coginio, it's important to wash our hands of course.
This song by Ffalala shows us how it's done!*

Golchi dwylo

Dyma'r ffordd i olchi dwylo
A'u cadw nhw yn lân
Dyma'r ffordd i sychu dwylo

*This is how to wash hands
And keep them clean
This is how to dry hands*

Watch the video here:

 <https://www.youtube.com/watch?v=JWgPwDCtjQ>

*Ffalala have lots of other great songs for little ones on their YouTube channel.
Why not subscribe today?*

Sgwrs

Rhiant: Iwan, paid â chwarae gyda hwnna.

Iwan: Pam?

Rhiant: Mae e'n beryglus.

Iwan: lawn.

Rhiant: Iwan, paid â bwyta hwnna.

Iwan: Pam?

Rhiant: Mae e'n ych a fi... ac Iwan?

Iwan: Ie?

Rhiant: Paid ag agor y drws.

Iwan: Dw i eisiau mynd mas.

Rhiant: Na, Iwan. Mae hi'n rhy oer... o, Iwan?

Iwan: Ie?

Rhiant: Paid â gwneud sŵn.

Iwan: Pam?

Rhiant: Mae'r babi'n cysgu... Iwan?

Iwan: Beth nawr?

Rhiant: Wyt ti eisiau bisged?

Iwan: Ydw, plîs.

Rhiant: Dere 'ma, cariad. Rwy'ti'n fachgen da.

Ymarfer

*Gyda'ch partner, take turns to ask the questions and respond.
After some practice, try to answer without reading the responses.*

Gaf i ddiod?

lawn, cer i'r gegin.

Gaf i gwtsh?

Wrth gwrs, dere 'ma.

Gaf i wyllo'r teledu?

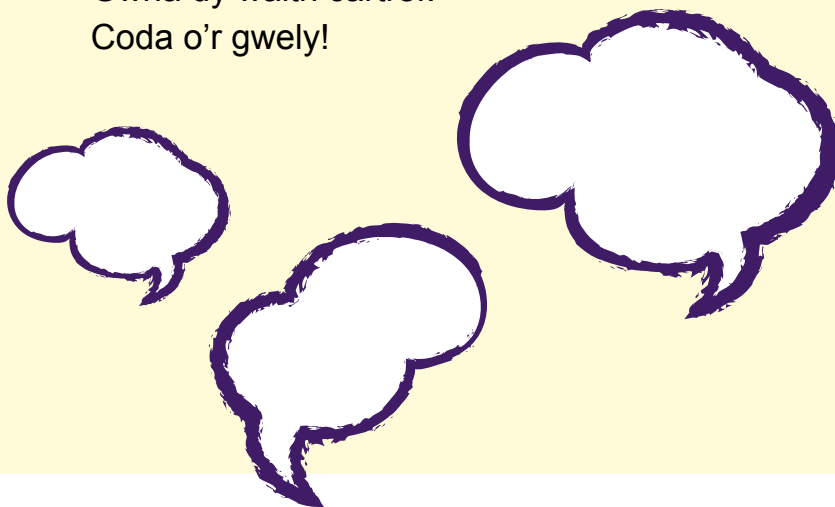
lawn, cer i'r lolfa.

Gaf i arian poced?

Gwna dy waith cartref!

Gaf i frecwast?

Coda o'r gwely!

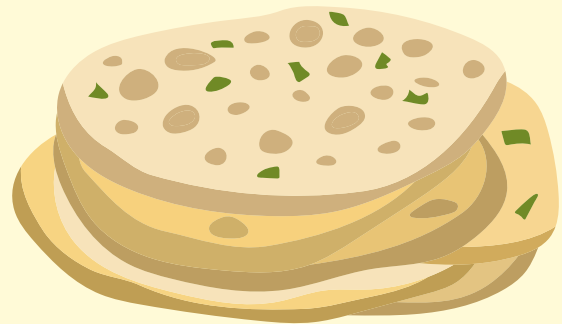

Rysáit

Bara fflat ffantastig Lisa Fearne

Dyma rysáit syml i chi a'r plant.

- 3 cwpanaid o flawd
- 2 llond llwy fwrdd o olew olewydd
- 300ml-400ml o ddŵr
- 1 llond llwy de o halen
- 1 llond llwy de o furum sych
- Cymysgwch y blawd, y burum a'r halen mewn powlen fawr. Ychwanegwch ddigon o ddŵr i wneud toes meddal iawn. Tylinwch y toes am tua 5 munud. Wedyn, rhowch y toes mewn powlen. Rhowch liain sychu llestri dros y bowlen.
- Rhowch y toes mewn lle cynnes i godi am hyd at awr. Wedyn, gwnewch siapiau bach fflat gyda'r toes. Ffriwch nhw mewn padell ffrio am tua 4 munud bob ochr.

Mae'r rysáit yma yn y llyfr coginio Cymraeg a Saesneg *Dathlu / Celebrate* gan Lisa Fearn (Gwasg Gomer 2018).

© Diolch Gwasg Gomer for permission to use and adapt this recipe.

Yn y gwaith

Geirfa

gwisg ysgol – *school uniform*

pêl-fasged – *basketball*

sgarff(iau) – *scarf (scarves)*

gwobrwyo – *to award, to give a prize.*

achos da – *good cause*

Plant Mewn Angen – *Children in Need*

crys – *shirt*

crys chwys – *sweatshirt*

crys polo – *polo shirt*

trowsus(au) – *trousers*

Syniad da!

Siart Gwobrwyo Cymraeg

Many parents use some kind of reward system for good behaviour with their children. Now that you know a lot of Cymraeg, dych chi'n gallu gwneud siart gwobrwyo (*reward chart*) Cymraeg. Dyma syniadau i chi:

	Tacluso fy ystafell wely	Bwyta bwyd newydd	Gwneud fy ngwaith cartref	Helpu yn y tŷ	Gwisgo heb help
Dydd Llun					
Dydd Mawrth					
Dydd Mercher					
Dydd Iau					
Dydd Gwener					
Dydd Sadwrn					
Dydd Sul					

Cân: Pawb i Wisgo (Everyone Wear)

*This song is sung to the tune of **Here We Go Round The Mulberry Bush***

Pawb i wisgo cot a het,
Cot a het, cot a het;
Pawb i wisgo cot a het,
Mae hi'n oer!

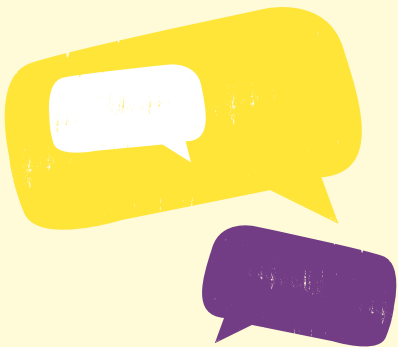
Pawb i wisgo sbectol haul,
Sbectol haul, sbectol haul;
Pawb i wisgo sbectol haul,
Mae hi'n heulog!

Pawb i wisgo sgidiau glaw,
Sgidiau glaw, sgidiau glaw;
Pawb i wisgo sgidiau glaw,
Mae hi'n wlyb!

Pawb i wisgo cot a sgarff,
Cot a sgarff, cot a sgarff;
Pawb i wisgo cot a sgarff,
Mae hi'n wyntog!

Ymarfer

Gyda'ch partner

Gwisga dy drowsus.
Gwisga dy grys.
Gwisga dy got.
Gwisga dy fenig.
Gwisga dy fag.

Dw i'n gwisgo fy nhrowsus.
Dw i'n gwisgo fy nghrys.
Dw i'n gwisgo fy nghot.
Dw i'n gwisgo fy menig.
Dw i'n gwisgo fy mag.

lawn – bant â ni!

Sgwrs – Plant Mewn Angen

Plentyn: Dad, mae diwrnod Plant Mewn Angen fory. Gaf i arian?

Tad: Cei, cariad. Faint wyt ti eisiau?

Plentyn: Wel, 'dyn ni ddim yn gwisgo gwisg ysgol fory felly 'dyn ni'n talu punt i'r athrawon.

Tad: lawn.

Plentyn: Hefyd, bydd cacennau a bisgedi Pudsey ar werth. Felly, gaf i

bum punt?

Tad: Cei siŵr. Mae'n achos da. Ond...

Plentyn: Ond beth?

Tad: Ond, dw i'n mynd i roi deg punt i ti achos dw i eisiau cacennau a bisgedi hefyd!

Plentyn: Grêt! Diolch, Dad.

Dydd Sadwrn Aled

Look at the pictures above and answer the questions in words.

Faint o'r gloch mae Aled yn dihuno?

Faint o'r gloch mae Aled yn chwarae pêl-fasged?

Faint o'r gloch mae Aled yn bwyta cinio?

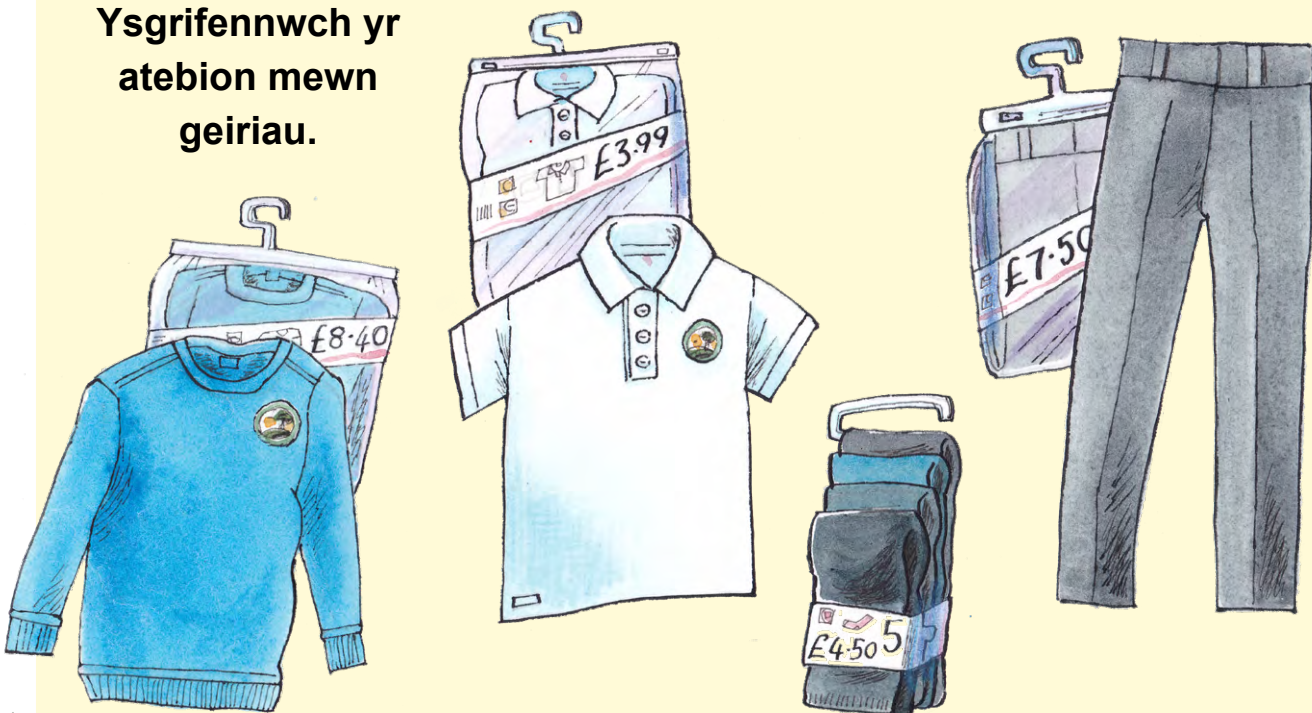
Faint o'r gloch mae Aled yn gwyllo ffilm?

Siaradwch gyda'ch partner

- Faint yw oed dy blentyn di / dy blant di?
- Ble mae'r plant yn mynd i'r ysgol?
- Pwy sy'n dysgu'r plant?
- Oes anifail anwes gyda chi?
- Ble byddwch chi'n mynd am dro dros y penwythnos?
- Pwy sy'n coginio yn eich tŷ chi?
- Ydy'r plant yn cysgu'n dda?
- Faint o'r gloch codaist ti y bore 'ma?
- Sut roedd y tywydd ddoe?
- Beth fyddi di'n wneud heno?
- Dych chi'n hoffi chwarae gemau bwrdd?
- Beth mae'r plant yn hoffi ar y teledu?

Prynu gwisg ysgol

Ysgrifennwch yr atebion mewn geiriau.

Faint yw'r trowsus?

Faint yw'r crys chwys?

Faint yw'r sanau?

Faint yw'r crys polo?

Faint yw'r wisg ysgol i gyd?

Rhaid i fi

Geirfa

Ilofnodi – to sign

canu'r gloch – to ring the bell

erbyn – by

Syniad da!

Apiau Selog

Selog (which translates as 'cute' in north Wales) is a little dragon created by Menter Iaith Môn to help families use Cymraeg yn y cartref. Selog apps are a great way to practise your Cymraeg gyda'r plant and support your child's learning. Mae pump ap Selog ar gael:

Hoff Ganeuon Selog (favourite songs):

<https://apps.apple.com/us/app/hoff-ganeuon-selog/id1255630346>

Canu Selog:

<https://apps.apple.com/us/app/canu-selog-2/id1481461214>

ioga

<https://apps.apple.com/us/app/ioga-selog/id1481194902>

Darllen

<https://apps.apple.com/us/app/hoff-lyfrau-selog/id1255894814>

Ymarfer corff

<https://apps.apple.com/gb/app/symud-selog/id1489737940>

Cân: Dau Gi Bach

*This is one of the most popular Welsh nursery rhymes.
Its simple tune and lyrics are very easy to learn.*

Dau gi bach yn mynd i'r coed
Esgid newydd am bob troed
Dau gi bach yn dŵad adre
Wedi colli un o'u sgidiau
Dau gi bach

* In north Wales, **dŵad** is used instead of **dod**.

▶ Gwylwch fersiwn Caru Canu yma: <https://www.youtube.com/watch?v=WVx7d8MKQc4>

▶ Dysgwch Dau Gi Bach gyda Matt Johnson yma: <https://www.youtube.com/watch?v=oHaQ5XYZvGs>

*Two little dogs go to the woods
With new shoes on each foot
Two little dogs come home
With one shoe missing
Two little dogs*

Sgwrs - Yn y tŷ

Plentyn: Gaf i chwarae Minecraft gyda Lleucu heno?

Rhiant: Oes gwaith cartref gyda ti?

Plentyn: Ym... oes...mae tipyn bach gyda fi.

Rhiant: Wel, rhaid i ti wneud dy waith cartref cyn chwarae Minecraft.

Plentyn: lawn.

Rhiant: Hefyd, rhaid i ti ymarfer y gitâr.

Plentyn: Oes rhaid i fi?

Rhiant: Oes, wrth gwrs. Wyt ti'n

cofio? Mae gwers gyda ti yn yr ysgol yfory. Rhaid i ti ymarfer neu fydd Mr Price ddim yn hapus!

Plentyn: lawn.

Rhiant: Wel?

Plentyn: Wel beth?

Rhiant: Paid ag eistedd fan hyn. Cer i wneud dy waith cartref ac ymarfer y gitâr neu fydd dim amser i chwarae Minecraft!

Plentyn: lawn, iawn, dw i'n mynd.

Beth mae'n rhaid i'ch teulu chi wneud y penwythnos yma?

Siaradwch â'ch partner yn defnyddio...

rhaid i fi / rhaid i ni / rhaid i Sam / rhaid iddo fe / rhaid iddi hi / rhaid iddyn nhw.

Oes rhaid i chi wneud rhai o'r pethau yma?

- Mynd â'r plant i barti.
- Helpu'r plant i wneud gwaith cartref.
- Mynd i weld teulu.
- Mynd â'r plant i wneud chwaraeon.
- Tacluso.
- Glanhau'r tŷ.
- Golchi dillad.
- Newid y gwelyau.
- Golchi'r car.
- Mynd i'r llyfrgell.
- Gwneud cinio dydd Sul.

Sgwrs – Yn yr ysgol

Derbynnnydd: Bore da, Ysgol Bryn Castell.

Rhiant: Bore da. Marian Jones, mam Anwen Jones o'r dosbarth Meithrin yma. Rhaid i fi gasglu Anwen yn gynnar heddiw. Mae apwyntiad deintydd gyda hi.

Derbynnnydd: lawn, dim problem. Faint o'r gloch?

Rhiant: Mae'r apwyntiad am dri o'r gloch felly bydda i'n dod i'r ysgol erbyn hanner awr wedi dau.

Derbynnnydd: lawn. Dych chi'n gwybod beth i wneud? Dych chi wedi casglu Anwen yn gynnar o'r blaen?

Rhiant: Nac ydw.

Derbynnnydd: Wel, rhaid i chi

ganu'r gloch. Wedyn rhaid i chi ddod i'r swyddfa a llofnodi'r llyfr.

Rhiant: lawn, dw i'n deall. Diolch.

Derbynnnydd: Gwela i chi wedyn.

Rhiant: Hwyl!

Edrychwch ar y lluniau. Beth mae'n rhaid i'r plant wneud?

*Answer in full sentences, using the correct form of 'i' (iddo fe/ iddi hi etc).
The first one has been done for you.*

Rhaid iddo fe wisgo cot law.

Rhaid

Rhaid

Rhaid

Cyn ac ar ôl

Geirfa

ras(ys) – race(s)

crafu – to scrape, to scratch

chwydu – to vomit

edrych ar ôl – to look after

gwerth y byd – priceless, worth their weight in gold

wedi blino'n lân – very tired, totally shattered

bygi(s) – buggy(buggies)

bywyd(au) – life (lives)

cilometr(au) – kilometre(s)

Syniad da!

Chwarae gemau yn Gymraeg

If you're stuck in the car with the children or trying to pass the time without toys or gadgets, it's good to have a repertoire of games to keep everyone entertained.

Beth am chwarae yn Gymraeg? Dyma syniadau:

- **Dw i'n gweld gyda fy llygad bach i... rhywbeth yn dechrau gyda ...**
I spy with my little eye... something beginning with ...

- **Cuddio *Hide and seek***

"Dw i'n cyfri i ddau ddeg."

"I'm counting to twenty."

"Barod neu beidio, dyma fi'n dod!"

"Ready or not, here I come!"

"Ble rwyd ti?"

"Ble dych chi?"

"Dyma fi!"

- **Beth dw i?**

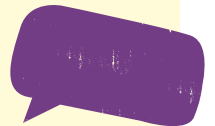
Take turns with your child to describe an animal yn Gymraeg, er enghraifft:

"Dw i'n byw ar y fferm. Dw i'n dweud "mŵ". "Buwch wyt ti?" "Ie!"

Soon you'll be able to describe famous people and ask more complicated questions yn Gymraeg.

- *With older children, you can try to make a chain of words yn Gymraeg (or a mix of Welsh and English until you have a broader vocabulary). You must think of a word beginning with the final letter of the last word, er enghraifft:*

bwyd → deinosor → rysâit → tatws → selsig → glaw → wal → lolfa → adeiladwr

Cân: Brest Pen Coed

This is a great song to pass the time on a long car journey. After the first time, you have to miss out some words, as shown below. Don't forget the arm movements!

Awn am dro i Frest Pen Coed,
 Awn am dro i Frest Pen Coed,
 Dyna'r lle difyrraf y bûm i ynddo erioed,
 Awn am dro i Frest Pen Coed
 Awn am dro i _____ Pen Coed,
 awn am dro i _____ Pen Coed,
 Dyna'r lle difyrraf y bûm i ynddo erioed,
 Awn am dro i _____ Pen Coed

Let's go for a walk to Brest Pen Coed

It's the most pleasant place I've ever been

Awn am dro i _____ Coed,
 awn am dro i _____ Coed,
 Dyna'r lle difyrraf y bûm i ynddo erioed,
 Awn am dro i _____ Coed

Awn am dro i _____,
 awn am dro i _____,
 Dyna'r lle difyrraf y bûm i ynddo erioed,
 Awn am dro i _____

Awn am dro...

1. i Frest

2. pen

3. coed

4. Dyna'r lle difyrraf y bûm i ynddo erioed

<https://www.youtube.com/watch?v=DMobjj23eKw>

This song can be found on the classic children's album, Cwm-Rhyd-y-Rhosyn. Visit <https://sainwales.com/> for more information.

Sgwrs – yn y gwaith

Rheolwr: O'r diwedd! Rwyd ti'n hwyr iawn!

Lyn: Sori! Dw i wedi cael amser ofnadwy y bore 'ma.

Rheolwr: Beth ddigwyddodd?

Lyn: Wel, roedd Noa yn dost y bore 'ma. Chwydodd e yn y gwely. Felly, cyn gwneud unrhyw beth arall roedd rhaid iddo fe gael bath.

Rheolwr: O.

Lyn: Wedyn, ar ôl iddo fe gael bath roedd rhaid i fi olchi'r pyjamas a'r dillad gwely.

Rheolwr: Dw i'n deall.

Lyn: Ar ôl golchi popeth, roedd rhaid i fi ffonio fy Mam.

Rheolwr: Pam?

Lyn: Achos doedd Noa ddim yn gallu mynd i'r ysgol. Felly, roedd rhaid i Mam ddod i'r tŷ i edrych ar ôl Noa.

Rheolwr: Dw i'n gweld.

Lyn: Cyn i Mam gyrraedd roedd rhaid i fi wneud brecwast i Lois. Ar ôl iddi hi gael brecwast, roedd rhaid i fi helpu Lois i wisgo. Ar ôl i Mam gyrraedd, es i â Lois i'r car... ond roedd iâ dros y ffenestri i gyd! Felly, roedd rhaid i fi gychwyn y car a chrafu'r ffenestri. Wedyn, cyn dod i'r gwaith, roedd rhaid i fi fynd â Lois i'r ysgol. Roedd y traffig yn ofnadwy...

Rheolwr: Lyn, rwyd ti yma nawr. Does dim ots. Wyt ti eisiau coffi?

Lyn: Ydw, plis. Coffi cryf gyda llaeth a dau siwgr.

Rheolwr: Ar y ffordd...

Beth oedd rhaid i Lyn wneud cyn iddi hi gyrraedd y gwaith?

Gyda'ch partner, ysgrifennwch dri pheth roedd rhaid iddi hi wneud.

1.

2.

3.

Ond dyn yw Lyn. Ysgrifennwch dri pheth arall roedd rhaid iddo fe wneud.

1.

2.

3.

Sgwrs

Jo: Cyn i fi gael y plant, ro'n i'n rhedeg marathons.

Mal: O't ti?

Jo: O'n. Ro'n i'n ffit iawn. Mae'n anodd nawr. Does dim amser i redeg yn bell. Ond dw i wedi dechrau rhedeg tipyn bach – gyda'r bygi! Dw i eisiau gwneud ras deg cilomedr ar ôl y Nadolig.

Mal: Da iawn ti. Mae llawer o bethau wedi newid i fi hefyd. Cyn i ni gael y plant, ro'n i a fy mhartner yn

mynd mas bob penwythnos. Ond nawr, dw i'n cwmpo i gysgu ar y sofffa cyn naw o'r gloch ar nos Wener! Dw i wedi blino'n lân!

Jo: Dw i wedi blino drwy'r amser hefyd. Cyn i fi gael y plant, ro'n i'n darllen llawer o lyfrau ond nawr dw i'n darllen Facebook ac yn edrych ar Peppa ar y teledu gyda'r plant.

Mal: Mae bywyd wedi newid – ond dw i'n hapus iawn.

Jo: A fi. Mae'r plant werth y byd.

Newidiwch y geiriau sy wedi'u tanlinellu./Change the words which have been underlined.

Siaradwch

Gyda'ch partner, siaradwch am:

- eich bywyd **cyn i chi** gael plant, ac **ar ôl i chi** gael plant
- beth mae eich plentyn/plant yn wneud yn y bore cyn iddo fe/iddi hi/iddyn nhw

fynd i'r ysgol

- beth mae eich plentyn/plant yn wneud ar ôl iddo fe/iddi hi/iddyn nhw ddod adre o'r ysgol

Mae bwyd yn y caffi

Geirfa

blanced(i) – blanket(s)

cyllell (cyllyll) – knife (knives)

fforc (ffyrc) – fork(s)

soser(i) – saucer(s)

cadair uchel (cadeiriau uchel)
– high chair(s)

dillad sbâr – spare clothes

gosod y bwrdd – to set the table

bathodyn(nau) – badge(s)

bib(iau) – bib(s)

oedolyn (oedolion) – adult(s)

plât (platiau) – plate(s)

tebot(au) – teapot(s)

weips – wipes

Syniad da!

Siarad Cymraeg yn y caffi

For many parents with young children, mynd i'r caffi is a regular occurrence. It's a chance to recharge the batteries, socialise with other parents and give your little ones a treat. But it could also be a chance for you to practise your Welsh. The next time you're in a cafe, keep an eye out for the Bathodyn Iaith Gwaith (Work Language Badge) worn by Welsh speakers or learners. You might be surprised – there are Welsh-speaking waiters and waitresses all over Wales! Many Mentrau Iaith also run their own cafes, with Welsh-speaking staff and bilingual menus. Ewch amdani!

Cân: Rhowch y lliain ar y bwrdd

This song is sung to the tune of Polly Put the Kettle On

Rhowch y lliain ar y bwrdd X4
I ni gael te.

*Put the [table]cloth on the table,
For us to have tea.*

In the next verses, use the same pattern with the following items:

Rhowch y tebot ar y bwrdd...

Put the teapot on the table

Rhowch y cwpan ar y bwrdd...

Put the cup on the table

Rhowch y soser ar y bwrdd...

Put the saucer on the table

Rhowch y plât ar y bwrdd...

Put the plate on the table

Rhowch y fforc ar y bwrdd...

Put the fork on the table

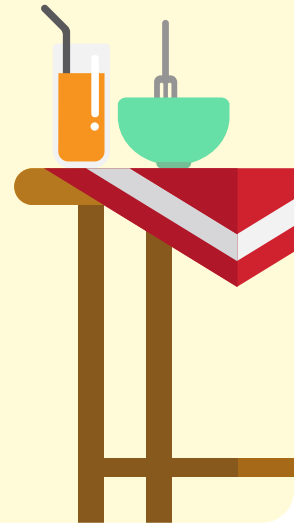
Rhowch y gyllell ar y bwrdd...

Put the knife on the table

Rhowch y llwy ar y bwrdd...

Put the spoon on the table

Why not have a te prynhawn with your child yn Gymraeg?

Sgwrs - Yn y caffi

A: Prynhawn da, croeso i Gaffi'r Goedwig.

B: Gaf i fwrdd i ddau, plîs? Un oedolyn ac un plentyn bach.

A: Wrth gwrs. Dewch i eistedd fan hyn, ar bwys y ffenstr.

B: Diolch. Oes cadair uchel gyda chi?

A: Oes – dyma chi. Dych chi eisiau bwydlen plant?

B: Ydw, os gwelwch yn dda. Diolch.

A: Mae pethau lliwio i'r un bach fan hyn hefyd.

B: Diolch, mae e'n hoffi lliwio.

A: Dych chi eisiau archebu diod nawr?

B: Iawn. Latte i fi, os gwelwch yn dda.

A: ...Ac i'r bachgen bach?

B: Dim diolch. Mae e'n iawn. Mae cwpan gyda fe.

A: Iawn. Bydda i'n ôl cyn

bo hir.

B: Diolch... un peth arall... ble mae'r tŷ bach?

A: Lawr fanna, wedyn trowch i'r chwith.

B: Diolch. Oes lle newid cewyn yno?

A: Oes.

B: Gwych, diolch yn fawr.

Ymarfer

Gyda'ch partner, *follow the examples shown and take turns to answer the questions in full sentences.*

Oes bwydlen plant yma? ✓

Oes, mae bwydlen plant yma.

Ydy'r caffi'n brysur? ✗

Nac ydy, dyw'r caffi ddim yn brysur.

Oes cadair uchel yma? ✗

Nac oes, does dim cadair uchel yma.

Ydy'r caffi'n swllyd? ✗

Ydy'r bwyd yn ddrud? ✗

Oes digon o le i'r bygi yma? ✓

Ydy'r coffi'n dda? ✓

Oes WIFI yma? ✓

Oes bwrdd gwag yma? ✗

Ydy'r caffi ar agor? ✓

Ydy, mae'r caffi ar agor.

Sgwrs – Amser te yn y tŷ

Rhiant: Beth wyt ti'n wneud, Sara?

Sara: Dw i'n gosod y bwrdd. Plât i ti, plât i fi, plât i Tedi. Mae'n amser te. Dere at y bwrdd. Ble rwyd ti eisiau eistedd?

Rhiant: Fan hyn, plîs.

Sara: lawn, eistedda fan hyn.

Rhiant: Beth 'dyn ni'n mynd i fwyta, Sara?

Sara: Cacen siocled, creision a brechdanau.

Rhiant: Oes rhywbeth i yfed?

Sara: Oes. Mae te yn y tebot a llaeth yn y jwg. Wyt ti'n cymryd siwgr?

Rhiant: Ydw, un siwgr.

Sara: Wel, mae digon o siwgr yn y bowlen. Mae Tedi'n cymryd chwe siwgr yn ei de.

Rhiant: Ydy e wir? Wel, wel. Bydd rhaid i Tedi frwsio ei ddannedd ar ôl te!

Sara: Bydd.

Gofynnwch y cwestiynau yma i o leia (at least) 5 person yn y dosbarth

Beth wyt ti'n wneud yfory/nos yfory/dydd Sul?

Wyt ti'n cymryd siwgr?

**Beth sy yn y bag?
Labelwch y llun gyda'ch partner.**

cwpan

cewynnau

mat newid

weips

dillad sbâr

bib

cylllell

bocs bwyd

llwy

fforc

blanced

tegan

Wedyn, gyda'ch partner, dwedwch beth sy yn y bag, e.e. Mae cwpan yn y bag.

Ei/Ein/Eu

Geirfa

berfa (berfâu) – wheelbarrow(s)

gwenynen (gwenyn) – bee(s)

lawnt(iau) – lawn(s)

malwoden (malwod) – snail(s)

rhaw(iau) – spade(s)

dyfrio – to water

gwahanu – to separate

plannu – to plant

pwll padlo – paddling pool

can dŵr (caniau dŵr) – watering can(s)

corrŷn (corynnod) – spider(s)

dant y llew – dandelion(s)

hedyn (hadau) – seed(s)

llygad y dydd (llygaid y dydd) – daisy (daisies)

mwydyn (mwydod) – worm(s)

pili-pala (pili-palod) – butterfly (butterflies)

planhigyn (planhigion) – plant(s)

pot(iau) – pot(s)

pridd – soil, earth

rhosyn (rhosod) – rose(s)

trampolîn (trampolïau) – trampoline(s)

sbeislyd – spicy

Syniad da! – Ein gardd

Young children love spending time yn yr ardd, exploring their surroundings and discovering new plants and creatures. Even the most mundane garden worm can fascinate a young child for hours! As we all know, spending time outdoors is great for the physical and mental wellbeing of adults too.

*Y tro nesaf dych chi yn yr ardd, beth am siarad Cymraeg?
This unit contains useful vocabulary and phrases to help you.*

Cân: Sylwi a Thawelu'r Meddwl

Observing and Silencing the Mind Cyw

Since the Covid-19 pandemic, concerns have been raised about the mental wellbeing of children in an ever-changing world. This lovely song by **Cyw** talks about simple techniques to help children deal with stress and anxiety.

<https://www.youtube.com/watch?v=2LDmK2JAA9I>

Mae pethau bach yn helpu, dw i'n addo i ti nawr,
Little things help, I promise you now,
 Sylwi ar dy anadl a rhoi traed yn sownd i'r llawr
Notice your breath and plant your feet on the ground,
 Anadlu'n ddwfn i mewn am dri
Breathe in deeply for three,
 Ac allan eto, da iawn ti!
And out again, well done you!

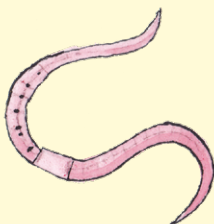

There is also an animation series on Cyw called **Shwshaswyn** to help children develop mindfulness techniques
<https://cyw.cymru/en/y-marferion-shwshaswyn/>

Yn yr ardd

Use the Geirfa section of Uned 26 to help you label y lluniau.

Sgwrs - Yn yr ardd

Plentyn: Beth 'dyn ni'n wneud yn gyntaf?

Rhiant: Rhaid i ni ddyfrio'r planhigion. Wyt ti'n gallu helpu?

Plentyn: lawn.

Rhiant: Dyma ti. Mae dŵr yn y can dŵr. Da iawn.

Plentyn: Beth nesa?

Rhiant: 'Dyn ni'n mynd i blannu hadau mewn potiau. Mae hadau tomatos a hadau pys gyda ni.

Plentyn: Gaf i roi'r hadau yn y pot?

Rhiant: Wrth gwrs. 'Dyn ni'n rhoi pridd yn gyntaf. Wedyn yr hadau, wedyn pridd eto.

Plentyn: A dŵr?

Rhiant: Ie. Rhaid i ni ddyfrio'r hadau.

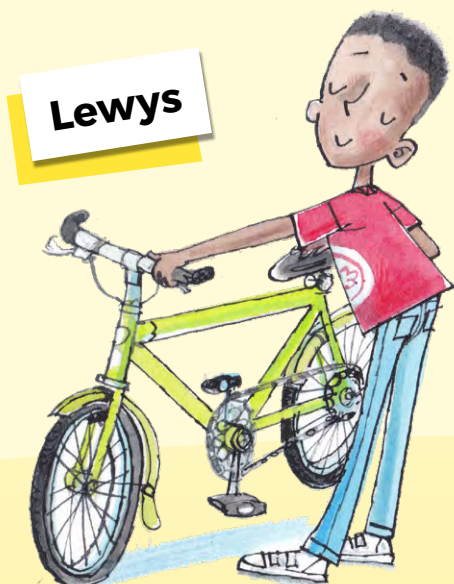
Plentyn: Dyna ni. Wedi gorffen.

Rhiant: Da iawn. Rwy'ti wedi gweithio'n galed.

Plentyn: Ydw. Gaf i fisged, plîs?

Rhiant: Wrth gwrs.

Gyda'ch partner, fill in the gaps in the descriptions below using the correct mutations after ei. Then, try to describe the illustrations without reading the text.

- Mae ei wallt e'n ddu
- Mae ei grys T e'n goch

- Mae ei feic e'n wyrdd

- Mae ei gwallt hi'n frown
- Mae ei throwsus hi'n wyrdd

- Mae ei hesgidiau hi'n ddu

Gyda'ch partner, *describe this illustration yn Gymraeg, using words from Geirfa Uned 26. Wedyn, talk about eich gardd chi.*

- Oes blodau yn eich gardd chi?
- Dych chi'n hoffi garddio?
- Dych chi'n tyfu llysiau?
- Beth mae'r plant yn hoffi wneud yn yr ardd?

Sgwrs – Picnic y Cylch Meithrin

A: Mae dy ferch di'n bwyta'n dda!

B: Ydy, mae Nel yn bwyta popeth!
Ei hoff fwyd hi yw brocoli!

A: Waw! Mae Carys, fy merch i, yn ffyslyd. Dyw hi ddim yn hoffi ffrwythau a llysiau.

B: Dw i'n siŵr bydd hi'n bwyta'n well pan fydd hi'n ferch fawr.

A: Dw i ddim yn gwybod... mae ei thad hi'n ffyslyd hefyd. Mae e'n hoffi bwyd

plaen iawn. Dw i'n hoffi bwyd sbeislyd.

B: Mae amser bwyd yn anodd yn eich tŷ chi, felly!

A: Wel, dim nawr. 'Dyn ni wedi gwahanu felly dw i'n gallu bwyta unrhyw beth dw i eisiau. Dw i'n bwyta cyrri bron bob nos! Ond, mae'n rhaid i fi wneud bwyd gwahanol i Carys hefyd. Gobeithio bydd hi'n hoffi cyrri cyn bo hir!

Siaradwch gyda'ch partner

- Beth yw eich hoff fwyd chi?
- Beth yw hoff fwyd eich plentyn/plant chi?
- Ydy'ch plentyn/plant chi'n hoffi trio bwyd gwahanol?
- Dych chi i gyd yn bwyta yr un peth gartref?

Pobol y Cwm

Geirfa

gêm fwrdd (gemau bwrdd)
– board game(s)

meddygfa (meddygfeydd) – (doctor's)
surgery (surgeries)

mins-pei(s) – mince pie(s)

dyddiad geni – date of birth

ffrindiau mawr – great friends

cynllun(iau) – plan(s)

twba lwcus – lucky dip

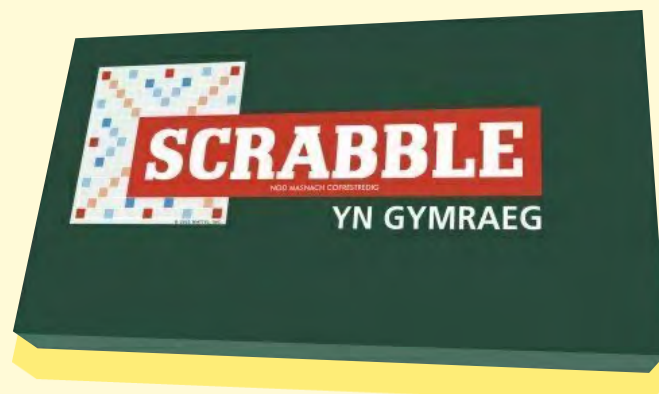
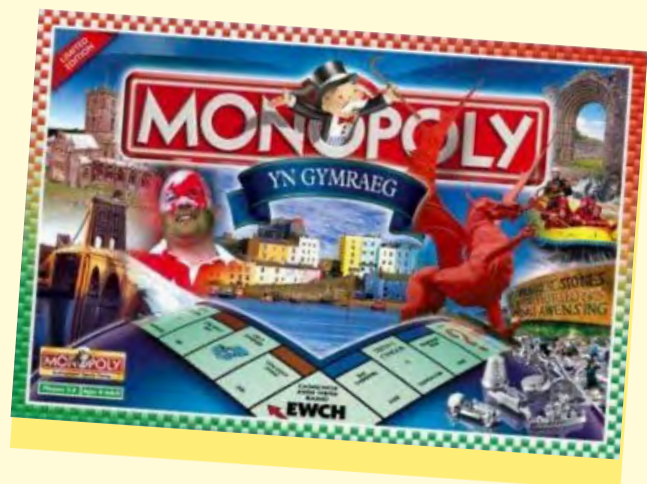
Syniad da!

– Gemau bwrdd Cymraeg

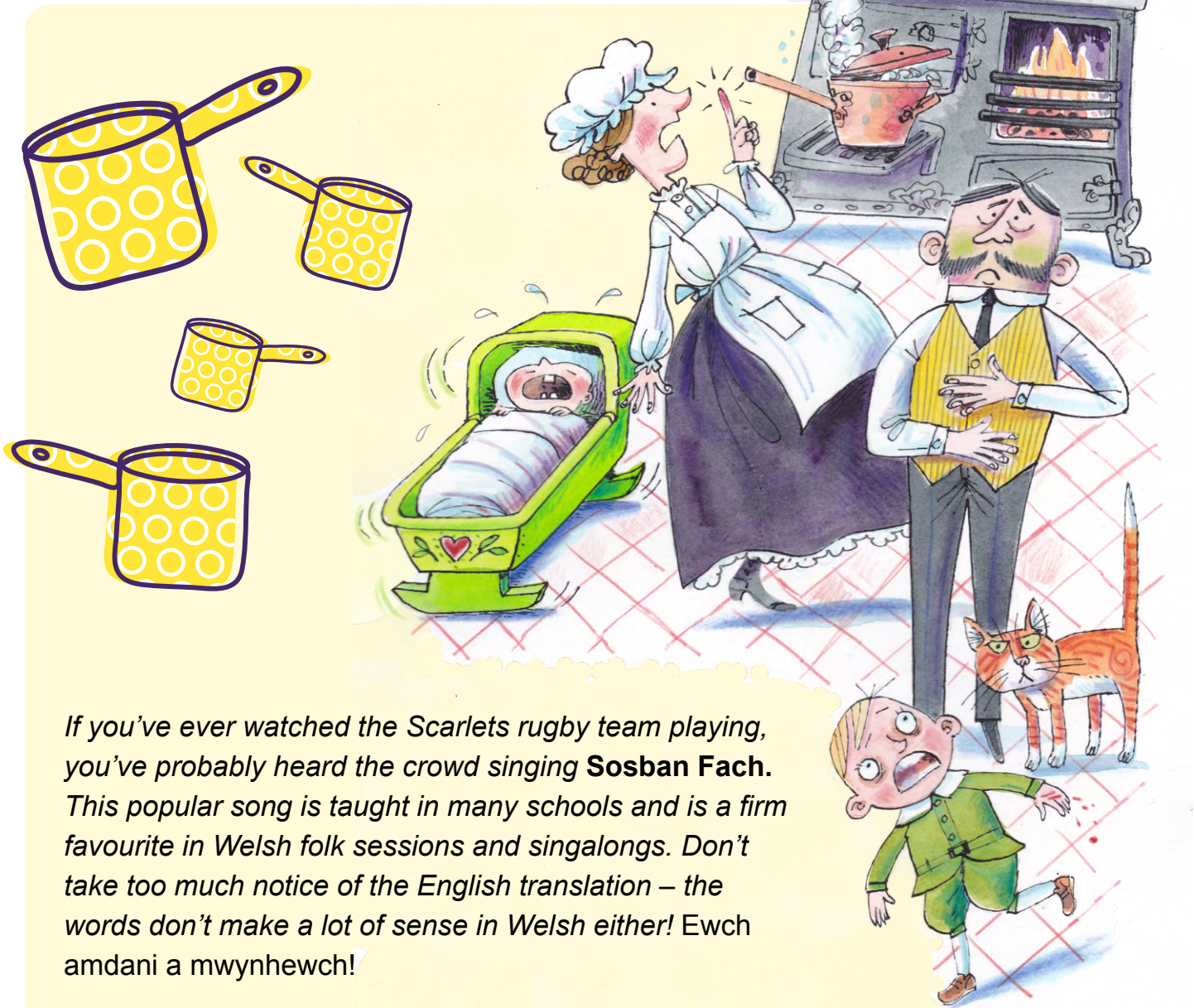

Even in this age of apps, computer games and youtube, sometimes nothing beats a good old fashioned board game or a game of cards for some family fun. But why not practise your Cymraeg at the same time? Dych chi'n gallu chwarae gemau cardiau fel *Uno* yn hawdd pan dych chi'n gwybod y lliwiau a'r rhifau yn Gymraeg. Mae setiau Snap a jig-sos Cymraeg ar gael, a hefyd gemau bwrdd fel *Monopoly*, *Lotto*, *Junior Scrabble* a *Scrabble* Cymraeg.

Edrychwch yn eich Siop Gymraeg leol, neu ewch i:
http://www.gwales.com/search_advanced/?lang=EN&tsid=10

Cân: Sosban Fach

*If you've ever watched the Scarlets rugby team playing, you've probably heard the crowd singing **Sosban Fach**. This popular song is taught in many schools and is a firm favourite in Welsh folk sessions and singalongs. Don't take too much notice of the English translation – the words don't make a lot of sense in Welsh either! Ewch amdani a mwynhewch!*

Mae bys Meri-Ann wedi brifo,
A Dafydd y gwas ddim yn iach.
Mae'r baban yn y crud yn crio,
A'r gath wedi sgramo Joni bach.

*Mary-Ann has hurt her finger,
And Dafydd the servant is unwell.
The baby in the cradle is crying,
And the cat has scratched little Johnny.*

Sosban fach yn berwi ar y tân,
Sosban fawr yn berwi ar y llawr,
A'r gath wedi sgramo Joni bach.

*Little saucepan boiling on the fire,
Big saucepan boiling on the floor,
And the cat has scratched little Johnny.*

Watch this video of visitors at the Eisteddfod singing Sosban Fach. You might recognise a few famous faces!

[Sosban Fach - YouTube](#)

Pwy yw hi? Pwy yw e?

Darllenwch y disgrifiadau (*descriptions*) and match the babies with their pictures.

Lili

Elis

Siwan

Siôn

Haf

1. Coch yw lliw ei gwallt hi. Porffor yw lliw ei het haul hi. Pinc yw lliw ei gwisg nofio hi. Coch yw lliw ei lolipop hi. _____ yw hi.
2. Brown yw lliw ei gwallt hi. Coch yw lliw ei het haul hi. Glas yw lliw ei gwisg nofio hi. Melyn yw lliw ei lolipop hi. _____ yw hi.
3. Du yw lliw ei wallt e. Gwyn yw lliw ei het e. Melyn yw lliw ei wisg nofio e. Porffor yw lliw ei lolipop e. _____ yw e.
4. Melyn yw lliw ei gwallt hi. Glas yw lliw ei het haul hi. Porffor yw lliw ei gwisg nofio hi. Oren yw lliw ei lolipop hi. _____ yw hi.
5. Brown yw lliw ei wallt e. Gwyrdd yw lliw ei het haul e. Coch yw lliw ei wisg nofio e. Oren yw lliw ei lolipop e. _____ yw e.

Nawr, edrychwch ar y lluniau a disgrifiwch y plant, heb edrych ar y brawddegau.

Sgwrs – Yn y Feddygfa

Darllenwch y sgwrs gyda'ch partner. Wedyn:

- Robert yw'r plentyn nawr. Rhaid i chi newid y geiriau sydd wedi'u tanlinellu (*underlined*).
- Hefyd, ysgrifennwch y dyddiad geni a'r amser mewn rhifau:

- Beth yw dyddiad geni eich plentyn / plant chi?

Derbynnnydd: Bore da, Meddygfa Bryn Castell. Ga i helpu?

Rhiant: Bore da. Dw i eisiau gwneud apwyntiad i fy merch i. Mae hi'n teimlo'n ofnadwy. Mae gwres arni hi, mae hi'n wan ac mae llwnc tost gyda hi.

Derbynnnydd: lawn, wrth gwrs. Beth yw ei henw hi?

Rhiant: Rebecca Bowen.

Derbynnnydd: A beth yw ei dyddiad

geni hi?

Rhiant: Tachwedd tri deg, dwy fil un deg saith.

Derbynnnydd: lawn. Dw i'n edrych ar y system nawr. Mae apwyntiad ar gael gyda Dr James am ugain munud i ddeg. Ydy hynny'n iawn?

Rhiant: Ydy, diolch yn fawr. Gwela i chi wedyn. Hwyl!

Derbynnnydd: Hwyl!

Sgwrs – ar bwys yr ysgol

Meinir: Helo, tad Joseff dych chi, ie?

Robin: Ie, dyna ni. Dw i'n nabod eich wyneb chi, ond sori, dw i ddim yn cofio pwy dych chi.

Meinir: Meinir, mam Sioned dw i. Cwrddon ni yn Ffair Nadolig yr ysgol.

Robin: Wrth gwrs! Ro'ch chi'n gwerthu'r mins peis.

Meinir: O'n, ac ro'ch chi'n gwneud y twba lwcus. Beth yw'ch enw chi?

Robin: Robin yw fy enw i.

Meinir: A, ie. Wel, mae Sioned yn

siarad am Joseff drwy'r amser!

Robin: Maen nhw'n ffrindiau mawr. Mae Joseff yn hoff iawn o Sioned.

Meinir: Rhaid iddo fe ddod i chwarae gyda Sioned. Beth am y penwythnos yma?

Robin: Does dim cynlluniau gyda ni.

Meinir: lawn, beth yw'ch rhif ffôn chi?

Robin: Dim saith pedwar saith pump, naw tri tri naw tri dim.

Meinir: Diolch. Bydda i'n ffonio ar ôl cyrraedd adre.

Robin: Bydd Joseff yn hapus iawn.

Adolygu ac edrych ymlaen

Geirfa

Cymdeithas Rieni ac Athrawon – PTA

malws melys – marshmallows

rheolwraig (rheolwragedd)
– *managress(es)*

sach gysgu (sachau cysgu)
– *sleeping bag(s)*

syrpréis (syrpreisys) – surprise(s)

taleb(au) – voucher(s)

gwersylla – to camp

sblasio – to splash

Am dywydd! – What awful weather!

I mewn â ti – In you go

wastad – always

**yn wên o glust i glust – beaming,
smiling broadly**

can dŵr (caniau dŵr) – watering can(s)

gwely gwynt (gwelyau gwynt) – airbed(s)

siocled poeth – hot chocolate

trysorydd(ion) – treasurer(s)

ysgrifennydd (ysgrifenyddion)
– *secretary (secretaries)*

Syniad da!

- daliwch ati!

Mae'r cwrs Mynediad wedi gorffen, ond daliwch ati! *You've come so far and learnt so much – don't let it go!* Felly, tan y cwrs Cymraeg nesaf:

- Cofiwch siarad Cymraeg gyda'r teulu bob dydd, *even if it's just a few words.*
- *Keep in touch with your dosbarth Cymraeg to practise your Cymraeg. Perhaps you could meet up occasionally or chat on-line.*
- Gwylwch S4C a gwrandewch ar Radio Cymru.
- Defnyddiwch apiau Cymraeg gyda'r plant, fel yr apiau yn Uned 3 a 23.
- Edrychwch ar www.learnwymraeg.cymru. *There are lots of resources on the Dysgu Cymraeg website to help you practise your Cymraeg yn y tŷ.*

Cân: Hwyl Fawr Ffrindiau

As we draw to the end of the Cwrs Mynediad, this is a song about saying hwyl fawr! I'm sure that many of you will have heard your children singing Hwyl Fawr Ffrindiau before leaving the ysgol or Cylch Meithrin.

Dyma fideo o blant bach Casnewydd (Newport) yn canu Hwyl Fawr Ffrindiau.

Hwyl fawr ffrindiau,
Hwyl fawr ffrindiau,
Hwyl fawr ffrindiau,
Mae'n amser dweud hwyl fawr.

*Goodbye friends,
Goodbye friends,
Goodbye friends,
It's time to say goodbye.*

Twdlw a bant â ni,
bant â ni, bant â ni,
Twdlw a bant â ni,
Mae'n amser dweud hwyl fawr.

*Toodle-oo and off we go,
off we go, off we go, Toodle-oo and off we go,
It's time to say goodbye.*

<https://www.youtube.com/watch?v=RabiWMkGiEI>

Sgwrs: Prynu anrheg

Alun yw Ysgrifennydd y Gymdeithas Rieni. Nia yw'r Trysorydd. Maen nhw'n siarad ar y ffôn.

Alun: Helo Nia, Alun yma. Sut wyt ti?

Nia: Da iawn diolch. A ti?

Alun: Grêt diolch. Gwranda, mae newyddion gyda fi.

Nia: O?

Alun: Mae Mrs Davies y Pennaeth yn ymddeol.

Nia: Ydy hi? Mae hi'n ifanc!

Alun: Mae hi eisiau mwynhau gyda'r wyrion a mynd i deithio.

Nia: Wel, rhaid i ni gael anrheg arbennig i Mrs Davies. Mae hi'n bennaeth ardderchog.

Alun: Ydy. Ond does dim syniad gyda fi beth i brynu. Beth wyt ti'n feddwl?

Nia: Wel, beth am brynu te prynhawn iddi hi yn y tŷ te newydd yn y pentref? Hefyd, taleb i siop ddillad neis? Mae hi'n hoffi dillad!

Alun: O ydy! Mae hi'n smart.

Nia: Rhaid i ni gael siocled hefyd, a photel o siampên.

Alun: Syniad da. Diolch Nia.

Nia: Croeso. Wel, rhaid i ni gasglu arian nawr.

Alun: Dw i'n siŵr byddwn ni'n gallu casglu llawer o arian.

Mae Mr Davies yn ymddeol. Newidiwch y sgwrs. Defnyddiwch 'fe' yn lle 'hi'.

Stori – Y Trip Gwersylla Rhan 1

Roedd hi'n hanner dydd ac roedd Haf yn gyrru i'r Cylch Meithrin i gasglu lanto, ei mab hi. Roedd hi'n bwrw glaw ac roedd llawer o ddŵr ar y ffordd.

“Ych a fi, mae'r tywydd yn ofnadwy!” meddylodd Haf. “Dyna drueni. Dim trip gwersylla i ni! Bydd lanto'n siomedig iawn. Mae e'n dwlu ar wersylla.”

Parciodd Haf y car. Cerddodd at y gât a gwelodd hi ei ffrind hi, Lisa. Roedd Lisa yn casglu ei merch hi, Siwan.

“Am dywydd!” meddai Lisa'n drist. “Mae hi wastad yn bwrw glaw pan mae'r gwyliau'n dechrau!”

“Dw i'n gwybod!” atebodd Haf. Yna, gwenodd hi. Roedd hi'n gallu gweld lanto yn cerdded at y gât gyda Rhiannon, Rheolwraig y Cylch Meithrin. Roedd e'n wên o glust i glust.

“Helo Mami!” dwedodd lanto. “Wyt ti wedi pacio popeth? Ydy Tedi yn y car? 'Dyn ni'n mynd i wersylla nawr, Rhiannon.”

“Ydych chi?” gofynnodd Rhiannon. “Dyw

hi ddim yn braf iawn heddiw!”

Edrychodd Haf ar lanto. Roedd rhaid iddi hi ddweud y newyddion drwg.

“Sori, lanto. 'Dyn ni ddim yn gallu mynd i wersylla. Edrycha ar y tywydd! Mae hi'n stormus iawn heddiw.”

“Na!” dwedodd lanto. “Na, na, na! Dw i eisiau gwersylla! Dw i eisiau cysgu mewn sach gysgu ac yfed siocled poeth gyda malws melys ar bwys y tân! Does dim ots gyda fi am y glaw!”

“Dyn ni ddim yn gallu gwersylla heno, lanto bach. Bydd y babell yn torri yn y gwynt a'r glaw! Dere, cariad. Rhaid i ni fynd adre nawr.”

Rhedodd Haf a lanto at y car. Roedd lanto'n hoffi sblasio mewn pyllau dŵr fel arfer ond roedd e'n rhy grac heddiw. Stampiodd e ei draed. Wedyn, ciciodd e deiar y car. “Dw i eisiau gwersylla!” sgrechiodd e.

“I mewn â ti i'r car lanto - dere!” meddai Haf. Roedd pawb yn edrych ar lanto yn sgrechian. Roedd hi eisiau gadael yn gyflym.

Atebwch mewn brawddegau llawn.

1. Sut mae'r tywydd yn y stori?
2. Beth yw enw ffrind Haf?
3. Pwy yw Siwan?
4. Ble mae lanto eisiau mynd?

Ffeindiwch y cyfieithiadau (*translations*) Cymraeg yn y stori.

There was a lot of water on the road

He loves camping

Have you packed everything?

bad news I don't care

the tent he screamed

Siaradwch â'ch partner

- Dych chi'n hoffi gwersylla?
- Ble ro'ch chi'n mynd ar wyliau pan o'ch chi'n blentyn?
- Ble ro'ch chi'n mynd ar wyliau cyn cael plant?
- Ble dych chi'n hoffi mynd ar wyliau nawr?

Y Trip Gwersylla Rhan 2

Yn y tŷ, roedd wyneb lanto yn goch. Roedd e wedi bod yn crio am amser hir.

“lanto?” meddai Haf. “Wyt ti’n teimlo’n well nawr?”

“Ydw,” atebodd lanto. “Dw i ddim mor drist nawr.”

“Da iawn,” meddai Haf. “Nawr, beth am i ti chwarae gyda Lego yn y gegin? Os wyt ti’n fachgen da, falle bydd sypréis wedyn...”

“O!” meddai lanto. “Dw i’n hoffi sypreisys.”

Aeth lanto i’r gegin gyda bocs bach o Lego. Dechreuodd e adeiladu castell mawr. Roedd e’n dwlu ar Lego.

Yn y lolfa, roedd Haf yn brysur. Roedd hi’n symud y sofffa ac yn rhoi blancedi dros y cadeiriau. Roedd hi wedi rhoi dau wely gwynt ar y llawr, a dwy sach gysgu. Nawr, roedd y lolfa’n edrych fel maes gweryslla!

“lanto!” meddai hi. “Dere ‘ma, cariad! Wyt ti eisiau’r sypréis?”

“O, ydw!” atebodd e.

Rhedodd lanto i’r ystafell, a gwenodd e.

“Waw! Cŵl!”

“Dyn ni ddim yn gallu gweryslla tu fas, felly rhaid i ni wersylla tu fewn!”

“Ydyn ni’n cysgu fan hyn heno?”

“Ydyn! Drycha, mae dy sach gysgu di fan hyn ar bwys fy sach gysgu i. Nawr, wyt ti eisiau siocled poeth?”

“Ydw, plŷs! Gyda malws melys?”

“Wrth gwrs!”

“Diolch, Mam. Mae hyn yn ffantastig.”

Dewiswch yr atebion cywir

Pam roedd lanto’n drist ar y dechrau?

Doedd e ddim yn hoffi Lego Roedd Haf yn brysur Roedd e eisiau mynd i wersylla

Beth mae Haf a lanto’n mynd i wneud?

adeiladu castell gweryslla yn y lolfa chwarae yn y gegin

Nawr, edrychwch ar y brawddegau yma. Gyda’ch parther, faint o weithiau dych chi’n gallu newid y geiriau sy wedi’u tanlinellu. *How many different words can you think of to replace the underlined words below?*

Roedd hi wedi rhoi dau wely gwynt ar y llawr.
Mae dy sach gysgu di fan hyn.

Wyt ti eisiau siocled poeth?
Mae hyn yn ffantastig.